

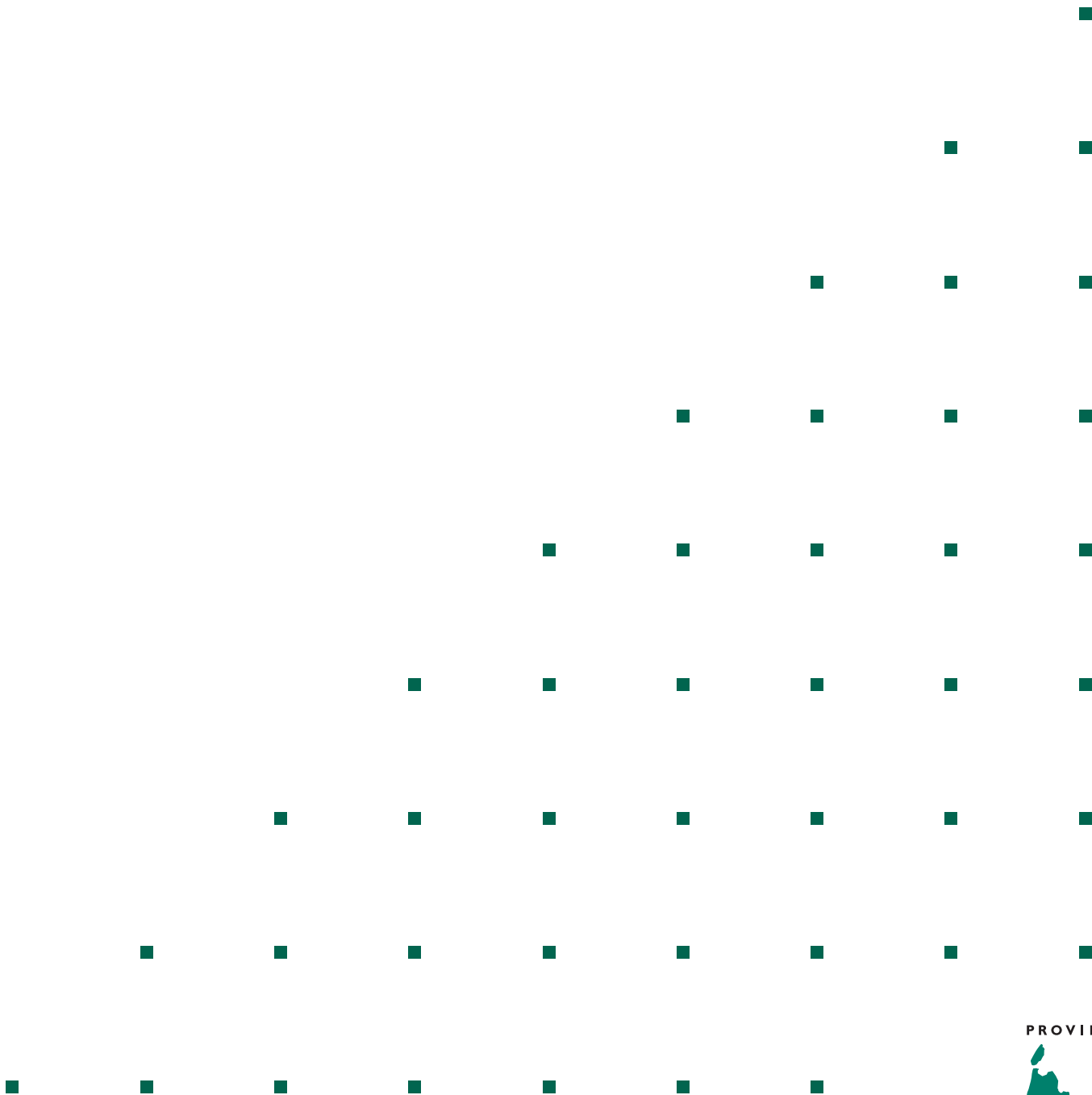
Handhavingscommunicatie

Met woorden naar daden



Handhavingscommunicatie

Met woorden naar daden





Inhoudsopgave

5	Samenvatting
7	Voorwoord
9	1 Inleiding
	1.1 Aanleiding
	1.2 Opzet
11	2 De ‘Tafel van Elf’
	2.1 Inleiding
	2.2 De ‘Tafel van Elf’
	2.3 Het T11-profiel
	2.4 Conclusie
17	3 Handhavingscommunicatie en de ‘Tafel van Elf’
	3.1 Inleiding
	3.2 De invloed van handhavingscommunicatie op kennisfactoren
	3.3 De invloed van handhavingscommunicatie op motivatiefactoren
	3.4 De invloed van handhavingscommunicatie op controle- en sanctiefactoren
	3.5 Het meten van de effectiviteit van handhavingscommunicatie
	3.6 Conclusie
21	4 Communicatie als onderdeel van de handhavingscyclus
	4.1 Inleiding
	4.2 Het handhavingscommunicatieplan
	4.3 Checklisten: inzet handhavingscommunicatie, inclusief afstemming overige handhavingsinstrumenten
	Checklist 1 Analyse
	Checklist 2 Doelstellingen
	Checklist 3 Plan van aanpak
	Checklist 4 Evaluatie

Bijlagen

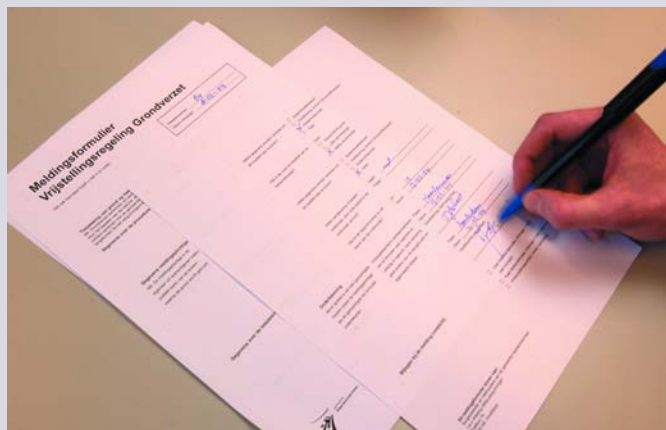
- 27 1 Communicatiemiddelen, gespecificeerd naar communicatiestrategieën en bereik
- 28 2 De invloed van handhavingscommunicatie: toepassing van het handboek Handhavingscommunicatie op het project risicovolle bedrijven in de gemeente Haarlemmermeer (2004)
- Checklist 1 Analyse
 - Checklist 2 Doelstellingen
 - Checklist 3 Plan van aanpak
 - Checklist 4 Evaluatie
 - Resultaten
 - Totale handhavingscommunicatie
 - Brief 'Aankondiging handhavingbezoek maart 2004'
 - Aanvraagformulier Milieulogboek
 - Folder Naleefgedrag in Haarlemmermeer
 - Krantenartikel Witte Weekblad: 'Gemeente start controleactie bij risicovolle bedrijven'
 - Krantenartikel Hoofddorpse Courant: 'Milieu-inspecteurs in actie. Controles gestart bij risicovolle bedrijven'
 - Krantenartikel Haarlems Dagblad: 'Grote controle op milieu en veiligheid bedrijven'
 - Krantenartikel Gemeentekrant: 'Handhavingsactie'
 - Checklist communicatie risicovolle bedrijven
- 51 3 Voorbeeld uitgewerkt T11-profiel
- 52 4 Projectgroep (samenstelling)

Samenvatting

Handhavingsorganisaties staan verschillende instrumenten ter beschikking om naleefgedrag te verbeteren, of met andere woorden, om het deel van de bedrijven, instellingen, inwoners en/of gebruikers van de openbare ruimte dat de regels volledig naleeft, te vergroten. Handhaving is alle activiteiten van de overheid die erop gericht zijn de naleving van regelgeving te bevorderen. Meest bekende handhavingsinstrumenten om ongewenst gedrag te voorkomen zijn fysieke maatregelen, zoals bestuursrechtelijke-, privaatrechtelijke- en/of strafrechtelijke handhaving en preventie door toezicht of inspectie. Een minder bekend instrument om naleefgedrag te stimuleren is handhavingscommunicatie. Handhavingscommunicatie is een handhavingsinstrument dat met behulp van communicatie het naleefgedrag van de doelgroep verbetert.

De Tafel van Elf (T11) is een samenhangende opsomming van elf factoren die bepalend zijn voor de naleving van regelgeving. Een T11-analyse geeft een beeld van sterke en zwakke kanten van de naleving en biedt aanknopingspunten voor verbetering van de inrichting van handhaving. Enerzijds kunnen deze aanknopingspunten leiden tot verbetering van de controle- en sanctiestrategie, anderzijds tot verbetering van de kennis en motivatie van de doelgroep.

Handhavingscommunicatie kan op verschillende wijzen het T11-profiel ofwel het naleefgedrag van de doelgroep beïnvloeden. Door handhavingscommunicatie in te zetten als handhavingsinstrument kan een hoger naleefgedrag worden bereikt met een gelijkblijvende of verminderde inzet van fysieke controles. Hierbij is de wijze van inzet van handhavingscommunicatie bepalend, alsook de afstemming met overige handhavingsinstrumenten.



De inzet van handhavingscommunicatie dient plaats te vinden op basis van de verwachte mate van naleving, dit is het huidige T11-profiel, en de gewenste mate van naleving, dit is het gewenste T11-profiel. Hierbij dient de inzet van de verschillende handhavingsinstrumenten integraal op elkaar te worden afgestemd.

Checklisten zijn opgenomen om deze gerichte wijze

van inzet van handhavingscommunicatie en de afstemming met overige handhavingsinstrumenten vast te stellen. De checklisten bestaan uit een serie vragen. Bijlage 1 geeft een overzicht van enkele communicatiemiddelen, gespecificeerd naar communicatiestrategieën en bereik.

In bijlage 2 is een uitgebreide beschrijving opgenomen van de invloed van handhavingscommunicatie op basis van de toepassing van het handboek handhavingscommunicatie op het project risicovolle bedrijven in de gemeente Haarlemmermeer (2004). Deze beschrijving betreft onder meer de antwoorden op de vragen van deze checklisten, inclusief de toegepaste onderzoeksopzet en de uiteindelijke effectiviteit van de inzet van handhavingscommunicatie. Bijlage 3, ten slotte, geeft een voorbeeld van een uitgewerkt T-11-profiel en mogelijke acties.

Voorwoord

Handhavingsorganisaties staan verschillende instrumenten ter beschikking om de naleving van regelgeving te bevorderen. Fysieke handhaving is het instrument om indien nodig naleving van regels af te dwingen. Het is echter ondenkbaar dat de gemeente met behulp van fysieke handhaving alle onveilige situaties of overtredingen van regels kan ontdekken. Ongeacht de hoeveelheid handhavers die ingezet zouden worden, is totale controle onmogelijk.

Een minder bekend instrument om naleefgedrag te stimuleren is handhavingscommunicatie. Handhavingscommunicatie is een handhavingsinstrument dat met behulp van communicatie het naleefgedrag van de doelgroep verbetert.

Om de mogelijkheden van het instrument handhavingscommunicatie inzichtelijk te maken en voor het grote aantal handhavingsorganisaties in Noord-Holland te ontsluiten, heeft de heer D. Hubbeling namens de stuurgroep PMOH-B opdracht gegeven tot de uitvoering van het project handhavingscommunicatie. Het doel van het project is de ontwikkeling van een handboek handhavingscommunicatie dat door alle handhavingspartners in de provincie Noord-Holland kan worden gebruikt bij handhavingsprojecten en de presentatie van handhavingsinformatie, ter verbetering van het naleefgedrag van de doelgroep.

Hierbij opgemerkt dat handhavingscommunicatie integraal dient te worden afgestemd met overige handhavingsinstrumenten, zoals bestuursrechtelijke-, privaatrechtelijke- en/of strafrechtelijke handhaving en preventie door toezicht of inspectie. Om ervoor

te zorgen dat de toepassing van handhavingscommunicatie zoveel mogelijk onderdeel uitmaakt van de totale handhavingscyclus, is deze productie het resultaat van bijdragen van medewerkers die vanuit verschillende disciplines met handhaving te maken hebben. Deskundigen op het gebied van fysieke handhaving en op het gebied van communicatie, bovendien werkzaam bij verschillende handhavingsorganisaties, hebben meegewerkt aan dit hulpmiddel voor uw handhavingsorganisatie. Een gerichte inzet van handhavingscommunicatie door verschillende handhavingsorganisaties betekent een verbetering van handhaving, een verbeterde afstemming van handhavingsprojecten en meer inzicht in de effecten van handhavingscommunicatie.

De projectgroep handhavingscommunicatie (Dienst Waterbeheer en Riolering, hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht, gemeente Haarlemmermeer, Provincie Noord-Holland, gemeente Purmerend, Gewest Kop van Noord-Holland), in samenwerking met CMC/T11 Company.

Juli 2004

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De belasting van de omgeving en de veiligheid in gebouwen, inrichtingen en de openbare ruimte is een verantwoordelijkheid van eigenaren en gebruikers. Een stelsel van regels en vergunningen met als sluitstuk de handhaving zijn de instrumenten om de eigenaren en gebruikers op hun verantwoordelijkheid te attenderen. De gebeurtenissen in Enschede en Volendam vormden voor veel handhavingsorganisaties aanleiding voor bezinning op de wijze waarop handhavinginstrumenten (kunnen) worden ingezet en de invloed van deze instrumenten op de naleving van wet- en regelgeving.

Handhavingsorganisaties staan verschillende instrumenten ter beschikking om naleefgedrag te verbeteren, met andere woorden, om het deel van de bedrijven, instellingen, inwoners en/of gebruikers van de openbare ruimte dat de regels volledig naleeft, te vergroten. Handhaving is alle activiteiten van de overheid die erop gericht zijn de naleving van regelgeving te bevorderen. Meest bekende handhavinginstrumenten om ongewenst gedrag te voorkomen zijn fysieke maatregelen, zoals bestuursrechtelijke-, privaatrechtelijke- en/of strafrechtelijke handhaving en preventie door toezicht of inspectie. Een minder bekend instrument om naleefgedrag te stimuleren is handhavingscommunicatie.

Handhavingscommunicatie is een handhavinginstrument dat met behulp van communicatie het

naleefgedrag van de doelgroep verbetert.

Verschillende handhavingsorganisaties maken reeds gebruik van handhavingscommunicatie. Zo is door de gemeente Haarlemmermeer een campagne gehouden om bedrijven, instellingen, inwoners en/of gebruikers van de openbare ruimte (meer) bewust te maken van hun eigen verantwoordelijkheid ten aanzien van het naleven van regels en het aanvragen van vergunningen. Dit is ook gebeurd door de interactie met de samenleving beter te laten verlopen en deze nadrukkelijker te informeren over vergunningverlening en handhaving. Daarnaast is een nulmeting gehouden met betrekking tot het naleefgedrag ten aanzien van de Wet milieubeheer en de Woningwet (met bijbehorende besluiten), de APV en diverse andere verordeningen. Deze nulmeting geeft ook inzicht in motieven om niet na te leven en de ernst van overtredingen. Op basis van deze bevindingen is de handhavingsprioriteit ofwel een gerichte inrichting van handhaving bepaald. De handhavingsinzet in Haarlemmermeer vindt nu plaats op basis van het naleefgedrag (overtredingsrisico's) en de soort overtredingen (veiligheidsrisico's). Hierbij wordt ook expliciet aandacht besteed aan handhavingscommunicatie als handhavinginstrument¹⁾.

¹⁾ Gemeente Haarlemmermeer. Nota van B&W: monitoring naleefgedrag (mei 2003)/Nota van B&W: voortgang monitoring naleefgedrag (mei 2004).



1.2 Opzet

Hoofdstuk 1 geeft de probleemaanduiding weer en de opzet van deze handreiking. In hoofdstuk 2 worden de factoren beschreven die de mate van naleefgedrag bepalen en op basis waarvan de inrichting van handhaving dient plaats te vinden. Hoofdstuk 3 beschrijft de invloed van handhavingscommunicatie op het naleefgedrag van de doelgroep. In het slothoofdstuk volgen de checklisten op basis waarvan het mogelijk is de inzet van handhavingscommunicatie te bepalen, inclusief de afstemming met overige handhavingsinstrumenten.

Gerichte inzet van handhavingscommunicatie door verschillende handhavingsorganisaties betekent een verbetering van handhaving, een verbeterde afstemming van handhavingsprojecten en meer inzicht in de effecten van handhavingscommunicatie. Hierbij is structurele inbedding van handhavingscommunicatie in de handhavingsmix en de organisatie van belang, alsook een adequate monitoringsystematiek.

2 De Tafel van Elf

2.1 Inleiding

Om naleefgedrag te kunnen beïnvloeden is inzicht in de drijfveren om regels na te leven (of te overtreden) van belang. In dit hoofdstuk worden de factoren beschreven die de mate van naleefgedrag bepalen en op basis waarvan de inrichting van handhaving dient plaats te vinden.

2.2 De 'Tafel van Elf'

In 1994 heeft het Ministerie van Justitie een studie verricht naar de mogelijkheid van een periodieke monitoring van de mate van naleefgedrag van regelgeving. Tijdens dat project is de 'Tafel van Elf' tot stand gekomen²⁾ (T11). De T11 is een samenhangende opsomming van gedragswetenschappelijke variabelen, dimensies die bepalend zijn voor het naleefgedrag van regelgeving³⁾.

Een T11-analyse geeft een beeld van sterke en zwakke kanten van naleefgedrag en biedt aanknopingspunten voor verbetering van de inrichting van handhaving.

²⁾ De Tafel van Elf is in 1994 ontwikkeld door mr.dr. D. Ruimschotel (CMC/T11 Company) in een project over monitoring van naleving samen met het Ministerie van Justitie (IRH/ERH).

³⁾ Expertisecentrum Rechtshandhaving, Ministerie van Justitie. Folder 'De Tafel van elf'. Een beknopte toets voor de handhaafbaarheid van regels (augustus 2002); Expertisecentrum Rechtshandhaving, Ministerie van Justitie. De Tafel van elf. Een instrument voor de wetgever (mei 2000).

Daarnaast biedt dit instrument ook aanknopingspunten om beleid of regelgeving te wijzigen.

Bij T11-analyses worden vier groepen met betrekking tot naleefgedrag onderscheiden⁴⁾:

- 1 'spontane nalevers': deze groep is geneigd de regels na te leven en doet dat ook daadwerkelijk;
- 2 'per ongeluk overtreders': deze groep is geneigd de regels na te leven, maar overtreedt per ongeluk de regelgeving; het gaat hier dus om vergissingen;
- 3 'afgedwongen nalevers': het gaat hier om de groep die geneigd is te overtreden, maar die wordt afgeschrikt door controle en sancties;
- 4 'bewuste overtreders': de groep die geneigd is te overtreden en dat ook daadwerkelijk doet.

De grootte van bovenstaande nalevingsgroepen wordt bepaald door de gedragswetenschappelijke variabelen van de T11. De T11-factoren zijn verdeeld in drie clusters:

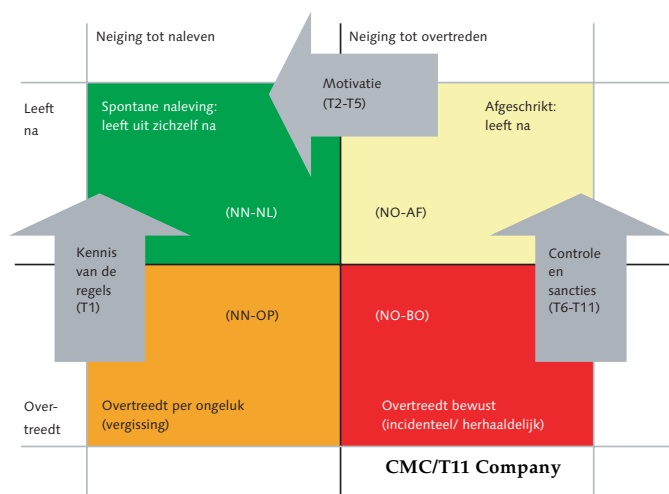
- *kennisfactoren*: deze factoren geven de bekendheid met de regels bij de doelgroep weer en in hoeverre zij in staat is de regels na te leven;
- *motivatiefactoren*: deze factoren geven de mate van moraliteit weer bij de doelgroep;

⁴⁾ Gemeente Haarlemmermeer. Nota van B&W: monitoring naleefgedrag (mei 2003). Bijlage 3: Rapportage nulmeting naleefgedrag en monitoringsystematiek. Zie ook D. Ruimschotel en A. Koenders "Het gebruik van een integrale handhavingsbenadering en de T11®-methodiek in de Veiligheidsketen", Jaarboek Veiligheid 2003 (augustus 2002).

- *controle- en sanctiefactoren*: deze factoren geven de mate van afschrikking weer vanuit de perceptie van de doelgroep.

Onderstaand schema geeft het verband tussen nalevingsgroepen en de T11 factoren schematisch weer.

Figuur 1 ■ Samenhang tussen nalevingsgroepen en T11®-dimensies.



Het eerste cluster van factoren, de kennisfactoren, is van invloed op de omvang van de groep 'per ongeluk overtreders' (NN-OP). Het tweede cluster van factoren heeft betrekking op de mensen/bedrijven die geneigd is regels en wetten te overtreden (NO). Het derde cluster bepaalt de omvang van de groep die daadwerkelijk overtreedt ('bewuste overtreders'; NO-BO).

Een T11-analyse wordt meestal beschreven vanuit 'kwetsbaarheden'. Hoe minder de regels bij de doelgroep bekend zijn, hoe kleiner de mogelijkheid de regels na te leven; hoe kleiner de moraliteit van de doelgroep en hoe kleiner de afschrikking vanuit hun perceptie, hoe groter de overtredende groep. Vermindering van de kwetsbaarheden verkleint

derhalve de ongewenste groepen (overtreders):

- verbetering van de kennis van de regels (factor T1, zie 2.3 *Het T11-profiel*) leidt tot vermindering van het aantal 'per ongeluk overtreders';
- verbetering van de motivatiefactoren (factoren T2-T5, zie 2.3 *Het T11-profiel*) leidt tot vermindering van het aantal 'overtredinggeneigden';
- verbetering van de controle- en sanctiefactoren (factoren T6-T11, zie 2.3 *Het T11-profiel*) leidt tot vermindering van het aantal 'bewuste overtreders'.

Kennisfactoren en motivatiefactoren vormen tezamen de dimensies voor spontane naleving. De dimensies voor spontane naleving (factoren T1-T5, zie 2.3 *Het T11-profiel*) geven de overtredingskansen van de wet- en regelgeving weer zonder fysieke handavingsinspanning. Als de doelgroep uit zichzelf (spontaan) de regels zou naleven, zijn in principe geen of heel weinig handavingsactiviteiten vereist. Echter, enige mate van handhaving blijft vereist; dit voorkomt het gevaar van normvervaging. Als de spontane naleving lager wordt, moet de handhaving versterkt worden om dezelfde mate van naleefgedrag te behouden.

Controle- en sanctiefactoren worden onderscheiden in controle dimensies en sanctie dimensies. De controle- en sanctiefactoren (factoren T6-T11, zie 2.3 *Het T11-profiel*) bepalen de sterke en zwakke kanten van de handhaving.



2.3 Het T11-profiel⁵⁾

Met behulp van het T11-profiel van de doelgroep kan een inschatting worden gegeven van de (verwachte) mate van naleefgedrag en in aansluiting daarop van de benodigde handhavingsinzet⁶⁾. Het T11-profiel van de doelgroep kan worden beschreven met behulp van onderstaande factoren⁷⁾.

Kennisfactoren

T1 Kennis van regels

De bekendheid met en duidelijkheid van wet- en regelgeving bij de doelgroep. Hoe meer regels, hoe ingewikkelder en onduidelijker, des te kleiner de kans op spontane naleving.

T1a bekendheid

- Kent de doelgroep de regels?
- Is de regelgeving niet te omvangrijk?
- Moet men veel moeite doen om op de hoogte te geraken van de regels?

T1b duidelijkheid

- Zijn of ontstaan er mogelijk twijfels over de toepasbaarheid van de regels?
- Zijn de regels voor de doelgroep niet te vaag of

⁵⁾ Expertisecentrum Rechtshandhaving, Ministerie van Justitie. Folder 'De Tafel van elf'. Een beknopte toets voor de handhaafbaarheid van regels (augustus 2002); Expertisecentrum Rechtshandhaving, Ministerie van Justitie. Risicomatrix. Prioriteren op basis van risico-inschatting (conceptversie oktober 2002).

⁶⁾ Fysieke handhavingsmiddelen worden op basis van (de inschatting van) het T11-profiel bijvoorbeeld reeds ingezet bij HUM glastuinbouw.

⁷⁾ Het T11-profiel kan worden bepaald aan de hand van onderzoek of door middel van expertsessies. In expertsessies worden groepen experts gevraagd een inschatting te geven van de T11-variabelen van de doelgroep. Voor onderzoek naar het T11-profiel van de doelgroep op het gebied van naleefgedrag van de milieuwetgeving dienen bijvoorbeeld vertegenwoordigd te zijn experts op het gebied van daadwerkelijke handhaving (milieu-inspecteurs), juridische zaken en milieuvergunningen. De te onderzoeken variabelen betreffen objectieve en subjectieve elementen. De inschatting van experts betekent dat het profiel geen aangetoonde praktijksituatie is; in de praktijk blijkt dit echter vaak een voldoende en betrouwbaar beeld te geven van de doelgroep.

te ingewikkeld: begrijpt men wel wat ermee bedoeld wordt?

- Wordt van de doelgroep niet ten onrechte een bepaalde (technische of juridische) deskundigheid vereist om de regels te kunnen begrijpen?

Motivatiefactoren

T2 Kosten/baten

De (im)materiële voor- en nadelen die uit overtreden of naleven van de regel volgen, uitgedrukt in tijd, geld en moeite. Hoge kosten en weinig baten betekent een kleinere kans op spontane naleving; lage kosten en veel baten betekent een grotere kans op spontane naleving.

T2a financieel-economisch

- Nadelen van naleving: moet men veel moeite doen (administratief, fysiek) om aan de regels te voldoen?
- Voordelen van naleving: zijn er specifieke voordelen verbonden aan naleving van de regels, zoals bijvoorbeeld financiële prikkels?
- Nadelen van overtreding: zijn er bepaalde fysieke omstandigheden die het overtreden bemoeilijken (overtredingsdrempel)?
- Voordelen van overtreding: levert overtreden voor betrokkene voordelen op die in tijd of geld zijn uit te drukken?

T2b immaterieel

- Is naleven (of juist overtreden) goed voor het imago of de reputatie?
- Levert naleven of overtreden van de regels andere maatschappelijke of sociale voor- of nadelen op?

T3 Mate van acceptatie

De mate waarin het beleid en de regelgeving redelijk worden gevonden door de doelgroep. Hoge acceptatie leidt tot een grotere kans op spontane naleving; lage acceptatie leidt tot een kleinere kans op spontane naleving.

- Vindt de doelgroep het beleid en daaruit voortvloeiende normen voor zichzelf en/of in het algemeen redelijk?
- Kan de doelgroep zich verenigen in de uitgangspunten van het beleid of bestaan daar verschillende inzichten over?
- Zijn de bedoelingen van de wetgever duidelijk en juist geformuleerd en zijn er geen mazen in de wet?
- Zijn er tussenlagen (bijv. beroepsgroep, uitvoeringsinstellingen) die de acceptatie kunnen bevorderen?
- Vindt de doelgroep dat de uitvoeringsinstellingen redelijk functioneren?
- Kan de doelgroep een bijdrage leveren aan het beleid (zelfregulering)?

T4 Gezagsgetrouwheid doelgroep

De mate van bereidheid van de doelgroep om zich te conformeren aan het gezag van de overheid. Hoe meer vertrouwen in het gezag, des te groter de kans op spontane naleving; hoe minder vertrouwen, des te kleiner de kans op spontane naleving.

T4a gezagsgetrouwheid

- Heeft de doelgroep respect voor de overheid, de wetgever of de uitvoeringsinstellingen?
- Leeft de doelgroep in het algemeen regels goed na?

T4b integriteit/moraliteit

- In welke verhouding staan de normen en waarden die spelen in de doelgroep (bijvoorbeeld geloof of politiek) tot de normen en waarden die de overheid oplegt?
- Heeft de doelgroep andere gewoontes die in strijd kunnen zijn met de regels?

T5 Informele controle

De gepercipieerde (door de doelgroep zelf waargenomen) kans op positieve/negatieve sanctionering van het gedrag

van de doelgroep door niet-overheidsinstanties. Hoe meer informele controle, des te groter de kans op spontane naleving, mits er in het algemeen sprake is van acceptatie van regels bij de doelgroep.

- Merkt de omgeving het snel als iemand een overtreding pleegt?
- Bestaat er een hechte band tussen de doelgroep en de omgeving?
- Bestaan er informele controlestructuren?
- Keurt de omgeving het overtreden in het algemeen af?
- Indien de omgeving het overtredingsgedrag afkeurt, probeert ze dit dan ook op één of andere manier te corrigeren (sociale sanctie)?

Controle- en sanctiefactoren

T6 Informele meldingskans

De gepercipieerde kans dat een informeel geconstateerde overtreding gemeld wordt aan de overheidsinstanties.

- Is de omgeving van de doelgroep snel geneigd geconstateerde overtredingen te melden aan de overheid?
- Is in het algemeen bekend bij welke overheidsdienst geconstateerde overtredingen gemeld kunnen worden?
- Zijn er maatregelen genomen om de bereikbaarheid van de overheidsdienst te vergroten (kliklijn)?

T7 Controlekans

De gepercipieerde kans dat men gecontroleerd wordt op het begaan van een overtreding.

Eventueel kan onderscheid worden gemaakt in fysieke en administratieve controle.

- Hoe groot is de objectieve controlekans (controleledichtheid)?
- Hoe groot schat de doelgroep deze kans in?
- Waar hangt de subjectieve controlekans vooral van af?

T8 Detectiekans

De gepercipieerde kans op constatering van de overtreding indien door de overheid gecontroleerd wordt.

Eventueel kan onderscheid worden gemaakt in fysieke en administratieve controle.

- Hoe moeilijk is het om overtredingen te constateren: moeten controleurs (financiële) experts zijn om fraude te ontdekken?
- Hoe moeilijk is het om de overtreding tot de overtreder te herleiden?
- Kunnen belangrijke documenten makkelijk vervalst worden?
- Zijn overtredingen moeilijk of juist makkelijk te constateren doordat ze plaats- en tijdgebonden zijn?

T9 Selectiviteit

De (verhoogde) gepercipieerde kans op controle en detectie in het geval van een overtreding door selectie van te controleren bedrijven, personen, handelingen of gebieden.

- Worden bij selecte controles relatief meer overtreders geconstateerd dan bij a-selecte controles?⁸⁾
- Hebben overtreders het idee dat ze altijd vaker gecontroleerd worden dan degenen die naleven?
- Wat is de aard en de kwaliteit van de gebruikte controle-/opsporingsmethoden?

T10 Sanctiekans

De gepercipieerde kans op een sanctie indien na controle en opsporing een overtreding geconstateerd is.

- Wat is het sepot- of gedoogbeleid op dit wetgevingsterrein?

⁸⁾ Bij aselecte controles hebben alle eenheden in de populatie (meestal) een gelijke of in ieder geval een bekende kans om in de steekproef te komen. Bij een selecte steekproef worden eenheden niet op toevalsbasis uit een populatie getrokken.



- Hoe groot is de kans dat men na een geconstateerde overtreding een sanctie krijgt opgelegd?
- Hoe groot schat de doelgroep deze kans in?
- Is een overtreding moeilijk te bewijzen?
- Schatten overtreders de kans op vrijspraak hoog in?

T11 Sanctie-ernst

De hoogte en soort van de aan de overtreding gekoppelde sanctie en bijkomende nadelen van sanctie-oplegging.

T11a formele sanctiehoogte

- Weet de doelgroep welke sanctie hen bij overtreding boven het hoofd hangt?
- Schat de doelgroep deze sanctie als hoog in (lange gevangenisstraf, hoge geldboete, veel moeite om schade te herstellen)?
- Houdt de sanctie rekening met de financiële draagkracht van de overtreder?
- Wat is de snelheid van sanctie-oplegging (lik-op-stuk)?

T11b immateriële kosten

- Vindt men het feit dat men met Justitie te maken krijgt (in geval van strafrechtelijke handhaving) vervelender dan de feitelijke sanctie?
- Heeft de tenuitvoerlegging van de sanctie nog



bijkomende nadelen voor betrokkene (bijvoorbeeld ten aanzien van reputatie, imago, aanzien)?

2.4 Conclusie

In dit hoofdstuk is besproken op welke wijze de (verwachte) mate van naleving kan worden bepaald. Ook zijn aannames gegeven van de in aansluiting daarop benodigde handhavingsinzet. In het volgende hoofdstuk wordt ingegaan op de wijze waarop handhavingscommunicatie het T11-profiel van de doelgroep kan beïnvloeden.

3 Handhavingscommunicatie en de Tafel van Elf

3.1 Inleiding

In hoofdstuk 1 is reeds uiteengezet dat met handhaving wordt bedoeld op alle activiteiten van de overheid die erop gericht zijn de naleving van regelgeving te bevorderen. Handhavingscommunicatie kan worden gedefinieerd als een handhavingsinstrument dat met behulp van communicatie het naleefgedrag van de doelgroep verbetert door het beïnvloeden van de mate van voorkomen van kennis-, motivatie- en controle- en sanctiefactoren⁹⁾.

In dit hoofdstuk worden voorbeelden gegeven van de invloed van handhavingscommunicatie op de drie clusters van factoren van de T11 (3.2-3.4). In bijlage 2 is een uitgebreide beschrijving opgenomen van de invloed van handhavingscommunicatie op basis van de toepassing van deze handreiking op het project risicovolle bedrijven in de gemeente Haarlemmermeer (2004).

Ook wordt ingegaan op de wijze waarop de effectiviteit van handhavingscommunicatie kan worden gemeten (3.5).

3.2 De invloed van handhavingscommunicatie op kennisfactoren

Uit de T11 kan worden afgeleid dat het verhogen van de bekendheid met en het verduidelijken van

wet- en regelgeving (T1) bij de doelgroep naleefgedrag positief kan beïnvloeden. Gebrek aan kennis of onduidelijkheid over regelgeving leidt tot meer ‘per ongeluk overtreders’.

Handhavingscommunicatie draagt ertoe bij dat bij de doelgroep voldoende kennis aanwezig is van de wet- en regelgeving. Het aantal ‘per ongeluk overtreders’ vermindert; het aantal ‘spontane nalevers’ neemt toe. Voldoende kennis van de wet- en regelgeving bij de doelgroep is een randvoorwaarde voor naleefgedrag en het succes van de inzet van andere vormen van handhavingscommunicatie en handhavingsinstrumenten in het algemeen.

3.3 De invloed van handhavingscommunicatie op motivatiefactoren

Uit de T11 komt onder andere naar voren dat het naleven of het overtreden van wet- en regelgeving bepaalde maatschappelijke of sociale voor- en nadelen kan inhouden (T2). Door middel van de inzet van handhavingscommunicatie kan de invloed van deze factor worden versterkt.

Dit kan door het op actieve wijze communiceren van handhavinggegevens, zoals het bekendmaken van de namen van overtreders en nalevers¹⁰⁾, alsook (de ernst van) de geconstateerde overtredingen. Bedrijven en instellingen zien niet graag hun zorgvuldig opgebouwde goede reputatie/imago aangetast.

⁹⁾ Zie 2.2 De ‘Tafel van elf’ voor een beschrijving van deze factoren.

Verbetering van motivatiefactoren leidt tot vermindering van het aantal mensen/bedrijven dat geneigd is regels/wetten te overtreden en dus tot bevordering van spontane naleving.

3.4 De invloed van handhavingscommunicatie op controle- en sanctiefactoren

De controle- of pakkans (T6-T9) kan op twee manieren worden gedefinieerd:

- 1 de objectieve controle- of pakkans; dit is de werkelijke/reële controle- of pakkans;
- 2 de subjectieve controle- of pakkans; dit is de pakkansbeleving.

De pakkansbeleving wordt beïnvloed door een aantal factoren¹⁰⁾:

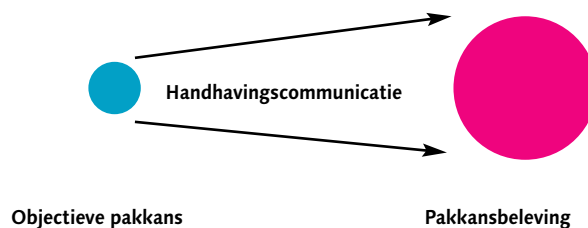
- 1 zelf gepakt zijn;
- 2 zelf waarnemen van controle bij derden;
- 3 inschatting van de doelgroep van de kans op controles door signalen uit de sociale omgeving;
- 4 inschatting van de doelgroep van de kans op controles door signalen uit de media;
- 5 inschatting van de pakkansverdeling (hoe groot schat de doelgroep de regio in waar de controles plaatsvinden).

Factoren 3 tot en met 5 kunnen sterk worden beïnvloed door middel van handhavingscommunicatie. Handhavingscommunicatie werkt hierbij als een vergrootglas: het belevingsniveau van de controle-

¹⁰⁾ De gemeente Eindhoven publiceert zonder pardon risicovolle bedrijven die niet aan de vergunningen voldoen. Ook gemeenten in de regio Achterhoek hebben in het kader van een veiligheidsproject handhavinggegevens van bezochte bedrijven met naam en toenaam in de publiciteit gebracht.

¹¹⁾ Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. Eindrapport project handhavingscommunicatie Algemene Inspectiedienst (maart 2003).

Figuur 2 ■ Van objectieve pakkans naar pakkansbeleving



dichtheid wordt sterk vergroot. Met andere woorden: het gebied waarin je controleert lijkt groter dan het in werkelijkheid is; de inzet van het aantal fysieke controles is minder dan in de beleving van de doelgroep. De invloed van handhavingscommunicatie op de pakkansbeleving is afgebeeld in figuur 2.

Voorbeelden van handhavingscommunicatie ten behoeve van het versterken van de pakkansbeleving zijn het aankondigen van controles en het bekendmaken van de resultaten van deze handhavingsacties bij de doelgroep.

Op eenzelfde wijze versterkt handhavingscommunicatie de beleving van de sanctiedreiging (T10). Hierbij is onder andere van belang veel bekendheid te geven aan de opgelegde sancties en het sanctiebeleid van de handhavingsorganisatie (zoals bekend maken van verbaliseren van prioritaire kernbepalingen).

Verbetering van de controle- en sanctiefactoren leidt tot meer afgedwongen nalevers en dus vermindering van het aantal 'bewuste overtreders'.

De invloed van handhavingscommunicatie op controle- en sanctiefactoren betekent in de praktijk: zeggen wat je gaat doen, vervolgens doen wat gezegd is en tenslotte laten weten wat is gedaan.

Handhavingscommunicatie is dus afhankelijk van en onlosmakelijk verbonden met de inzet van fysieke handhavingsinstrumenten.

Handhavingscommunicatie versterkt de invloed van overige handhavingsinstrumenten, maar is niet zinvol en vaak zelfs schadelijk als de uitvoering van het gecommuniceerde in de praktijk van onvoldoende niveau is c.q. niet wordt waargemaakt.

3.5 Het meten van de effectiviteit van handhavingscommunicatie

Om de effectiviteit van handhavingscommunicatie aan te tonen is het noodzakelijk te werken met een specifieke onderzoeksopzet. Door gebruik van een experimenteel ontwerp kan het effect van de inzet van handhavingscommunicatie worden bepaald. Handhavingscommunicatie vindt plaats bij een experimentele groep en blijft achterwege bij de controlegroep. Het statistisch verband kan zo gemakkelijk worden nagegaan door de scores op de afhankelijke variabele (naleefgedrag) van de experimentele en de controlegroep met elkaar te vergelijken. Ook bestaat dan geen verwarring rond oorzaak en gevolg.

Op basis van de onderzoeksopzet dient de inzet van de fysieke handhavingsmiddelen plaats te vinden. Afstemming tussen de verschillende handhavingsinstrumenten is cruciaal om de effectiviteit van de interventie te kunnen meten.

In bijlage 2 is een uitgebreide beschrijving opgenomen van de invloed van handhavingscommunicatie op basis van de toepassing van het handboek handhavingscommunicatie op het project risicovolle bedrijven in de gemeente Haarlemmermeer (2004). Deze beschrijving betreft onder meer de toegepaste onderzoeksopzet en de uiteindelijke effectiviteit van de inzet van handhavingscommunicatie.

3.6 Conclusie

In dit hoofdstuk is handhavingscommunicatie gedefinieerd als een handhavingsinstrument dat met behulp van communicatie het naleefgedrag van de doelgroep verbetert door het beïnvloeden van kennis-, motivatie- en controle- en sanctiefactoren. Vervolgens zijn voorbeelden gegeven van de invloed van handhavingscommunicatie.

Door handhavingscommunicatie in te zetten als handhavingsinstrument kan een hoger naleefgedrag worden bereikt met een gelijkblijvende of verminderde inzet van fysieke controles.

Om de effectiviteit van handhavingscommunicatie aan te tonen is het noodzakelijk te werken met een specifieke onderzoeksopzet. Hierbij is de afstemming tussen de verschillende handhavingsinstrumenten cruciaal.

In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de wijze van inzet van handhavingscommunicatie, alsook de afstemming met overige handhavingsinstrumenten.

4 Communicatie als onderdeel van de handhavingscyclus

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt uiteengezet hoe invulling dient te worden gegeven aan handhavingscommunicatie als onderdeel van het totale handhavingsproces. In 4.2 wordt het verschil besproken tussen een communicatieplan en een handhavingscommunicatieplan; in 4.3 volgen checklisten op basis waarvan het mogelijk is de inzet van handhavingscommunicatie te bepalen, inclusief de afstemming met overige handhavingsinstrumenten.

4.2 Het handhavingscommunicatieplan

Een communicatieplan kan worden gedefinieerd als een verhandeling waarin wordt beschreven vanuit welke motieven, wensen, achtergronden en gesignaleerde problemen een organisatie opzettelijk probeert bepaalde individuen en/of groepen in de samenleving te beïnvloeden wat betreft kennis, houding en/of gedrag, waarbij rekenschap wordt gegeven van de wijze waarop dat planmatig, systematisch en strategisch zal worden aangepakt¹²⁾. In een handhavingscommunicatieplan wordt kennis, houding en gedrag beschreven op basis van kennis-, motivatie- en controle- en sanctiefactoren.

Dit is de (verwachte) mate van naleving (huidige T11-profiel) en de gewenste mate van naleving (gewenste T11-profiel).

Zoals in hoofdstuk 3 reeds is aangegeven is handhavingscommunicatie succesvol naast en/of versterkt fysieke handhavingsinstrumenten. Daarom dient de inzet van handhavingsinstrumenten integraal op elkaar te worden afgestemd.

4.3 Checklisten: inzet handhavingscommunicatie, inclusief afstemming overige handhavingsinstrumenten

Onderstaande checklisten zijn bedoeld om de wijze van inzet van handhavingscommunicatie te bepalen (geel gemarkeerd), alsook de afstemming met overige handhavingsinstrumenten. De checklisten bestaan uit een serie vragen.

In bijlage 2 is een uitgebreide beschrijving opgenomen van de invloed van handhavingscommunicatie op basis van de toepassing van het handboek handhavingscommunicatie op het project risicovolle bedrijven in de gemeente Haarlemmermeer (2004). Deze beschrijving betreft onder meer de antwoorden op de vragen van onderstaande checklisten.

¹²⁾ Wijzer Adviesbureau. Onderdelen communicatieplan. www.wijzeradvies.nl (juli 2003).

Checklist 1 Analyse

- 1 Probleemanalyse, is het probleem al bestaand of nieuw, welke voorschriften worden niet opgevolgd en door wie niet?
- 2 Valt het probleem onder reguliere taken of ligt de oplossing meer in een project?
- 3 Valt het probleem binnen de prioriteiten van het handhavingsbeleid binnen de organisatie?
- 4 Is er voldoende controlecapaciteit beschikbaar/gepland? Zo ja, hoeveel?
- 5 Wie is verantwoordelijk voor projectmanagement en wie voor handhavingscommunicatie rondom het project?
- 6 Waar is tijd en budget ingeruimd voor de handhavingscommunicatie?
- 7 Lopen er meer handhavingsacties op dit onderwerp?
- 8 Zijn andere handhavingsorganisaties ook betrokken bij het oplossen van het probleem?
- 9 Analyse van de doelgroep: welke doelgroepen kunnen worden onderscheiden, welke kenmerken van de verschillende doelgroepen zijn van belang, welke doelgroepen krijgen prioriteit? Wat is het T11-profiel¹³⁾ van de doelgroep(en)¹⁴⁾; welke T11-factoren verdienen aandacht?

Checklist 2 Doelstellingen

- 10 Wat wil je bereiken met het project?
- 11 Op welke wijze kan handhavingscommunicatie een positieve bijdrage leveren aan het bereiken van de doelen van het project? Wat zijn de algemene doelstelling(en) van handhavingscommunicatie en wat zijn handhavingscommunicatiesubdoelstellingen, gespecificeerd naar het T11-profiel van de onderscheiden doelgroep(en) (de handhavingscommunicatiestrategie)? De doelstellingen dienen geformuleerd te zijn in termen van wat het project wil bereiken bij de ontvanger, zover mogelijk volgens SMART principe.
- 12 Wat zijn de meetbare resultaten na afloop van het project?

¹³⁾ Te bepalen aan de hand van het doorlopen van de T11-factoren zoals beschreven in 2.3 het T11-profiel.

¹⁴⁾ Zijn er gegevens van een nulmeting van het huidige naleefgedrag (T11) beschikbaar? Mochten geen gegevens over de nulsituatie bekend zijn, bestaat de mogelijkheid een nulonderzoek uit te voeren? De resultaten uit dit onderzoek kunnen gebruikt worden als input voor vervolgprojecten.

Checklist 3 Plan van aanpak

- 13 Verantwoordelijkheden: wie zijn de deelnemers aan het project, wat is de rolverdeling tussen projectleden, wie is de projectleider, wie zijn de betrokkenen bij de uitvoering en wie voert welke taak uit?
- 14 Structuur: in welke structuur wordt er gewerkt, is er een vast projectteam, is het een project in regionaal verband en is er een begeleidingsgroep?
- 15 Planning: wanneer moet de actie starten, wat zijn de kritieke mijlpalen, wat is de doorlooptijd van het project, zijn er vervolgacties gepland en is er een evaluatie gepland?
Wordt de handhavingsactie geconcentreerd of gespreid gehouden (in de tijd)?
- 16 Uitwerking van de handhavingscommunicatiestrategie: bepaling van de wijze van handhavingscommunicatie; welke kernboodschap is hierbij van belang? Welke aanpak van handhavingscommunicatie¹⁵⁾? Op welke wijze dient de inzet van fysieke handhavingsinstrumenten en handhavingscommunicatie te worden afgestemd?
- 17 Boodschap: bepaling van de boodschap(pen) per doelgroep: wat is de toonzetting van de boodschap? Wat zijn de uitgangspunten/randvoorwaarden van handhavingscommunicatie?
- 18 Middelen: Welke middelen kun je inzetten, aan de hand van de handhavingscommunicatiestrategie en de boodschap en onderscheiden naar (en rekening houdend met) de doelgroep(en)¹⁶⁾?
- 19 Planning: uitwerking van de fasering van handhavingscommunicatie; op welke momenten dien je welke middelen met welke boodschap in te zetten en wie verzorgt de uitvoering hiervan? Zijn momenten van fysieke handhaving afgestemd met momenten waarop handhavingscommunicatie wordt ingezet?

Checklist 4 Evaluatie

- 20 Wat wordt er geëvalueerd: projectstructuur, projectleiding, handhavingscommunicatie binnen het project, kosten, planning, doelstellingen en resultaat?
- 21 Op welke wijze evalueren?
- 22 Door wie evalueren?
- 23 Wanneer evalueren?
- 24 Wat evalueren: effect op T11-profiel/onderscheiden gewenste te beïnvloeden kennis-, motivatie- en/of controle- en sanctiefactoren?

¹⁵⁾ De uitwerking volgt bij bepaling van middelen en planning.

¹⁶⁾ Zie bijlage 1 voor een overzicht van enkele communicatiemiddelen, gespecialiseerd naar communicatiestrategieën en bereik.

1 Communicatiemiddelen, gespecificeerd naar communicatiestrategieën en bereik

De lijst met communicatiemiddelen is niet uitputtend, maar geeft een beeld van veel voorkomende middelen.

strategie/bereik middel	communicatiestrategie			bereik		
	informereren	overtuigen	dialogoog	individu (uit doelgroep)	doelgroep	omgeving
brief	x	x		x		
telefoongesprek	x	x	x	x		
bedrijfsbezoek	x	x	x	x		
informatiebijeenkomst	x	x	x	x	x	
poster	x	x		x	x	
folder/brochure/nieuwsbrief	x	x		x	x	
opleiding/training	x	x		x	x	
tijdschrift	x			x	x	
internet	x			x	x	x
gemeentepagina	x	x		x	x	x
provinciale pagina	x	x		x	x	x
bekendmaking	x	x		x	x	x
persbericht	x	x		x	x	x
radiospot	x	x		x	x	x
tvspot	x	x		x	x	x

■ De invloed van handhavingscommunicatie

Checklist 1 Analyse

Om een actueel beeld te krijgen van de mate waarin inwoners en bedrijven in Haarlemmermeer zich aan de voorschriften en vergunningen houden, heeft de gemeente in 2003 onder meer het naleefgedrag van bedrijven ten aanzien van de Wet milieubeheer onderzocht¹⁾.

Uit deze nulmeting blijkt dat 57% van de bedrijven binnen de branche opslag gevaarlijke stoffen/grafische en chemische industrie/benzinestations zich houdt aan *alle* regels van de Wet milieubeheer. De risicovolle bedrijven vallen grotendeels binnen deze branche. Het gaat hier om zo'n 160 bedrijven met mogelijke risico's voor de externe veiligheid, zoals LPG-tankstations, opslagen van bestrijdingsmiddelen en gevaarlijke stoffen, asbestverwerking, vuurwerkopslag, etc. De risicovolle bedrijven vallen overwegend onder de milieu-impact categorieën C en D²⁾. Daarnaast is het grootste deel vergunningplichtig³⁾.

Binnen de groep risicovolle bedrijven blijken de meeste overtredingen plaats te vinden ten aanzien van de aspecten milieuveiligheid en de brandveiligheid. In onderstaande tabel zijn de meest voorkomende overtredingen weergegeven.

Tabel 1 ■ Top 10 overtredingen risicovolle bedrijven

nr	Overtreding	Overtredingspercentage
1	Opslag/gebruik van gevaarlijke stoffen niet volgens aanwijzingen/voorschriften	55%
2	Geen/onjuist documentbeheer algemeen	19%
3	Gasflessen, gastanks en/of hoge drukleidingen zijn niet beschermd, veilig en/of bereikbaar opgesteld	17%
4	Geen melding van inrichting/melding niet tijdig	14%
5	Geen/onjuist documentbeheer: onderhoudscontracten/certificaten/bewijzen installaties	13%
6	Geen/onvoldoende vloeistofdichte voorzieningen	12%
7	Tank voor opslag van gasolie, lichte stookolie en dieselolie voldoet niet aan voorschriften of wordt onjuist gebruikt	9%
8	Onvoldoende brandblussers aanwezig	8%
9	Geen/onjuiste scheiding van afvalstoffen	8%
10	Onjuiste toepassing van afvalstoffen (vb. verbranding, lozing in grond)	7%

De basis voor het gemeentelijk handhavingsbeleid is de kadernota Handhaving die door de gemeenteraad eind 2001 is vastgesteld⁴⁾. In het bestuursprogramma 2002-2006 van de gemeente Haarlemmermeer is expliciet als speerpunt opgenomen de kwaliteit van de directe leefomgeving in Haarlemmermeer verder te verbeteren. In oktober 2003 heeft de gemeenteraad 'de ernst van overtredingen' en 'het percentage overtreders' vastgesteld als prioriteiten voor de inzet van de handhaving. Zo kan de gemeente de handhavingscapaciteit gericht inzetten en rekening houden met de overtredings- en veiligheidsrisico's.

Tabel 2 ■ Prioritering handhavingscapaciteit 2004. *Hoe meer stippen, hoe hoger de prioriteit*

nr	Branche	Prioriteit
1	Opslag gevaarlijke stoffen/grafische en chemische industrie/benzinestations	•••••
2	Overige industrie	•••••
3	Metaalindustrie	•••••
4	Bouw en hout	••••
5	Groothandel	••••
6	Opslag en transport	••••
7	Autoreparatie	•••
8	Horeca en Sport	••
9	Akkerbouw	••
10	Tuinbouw	••
11	Overig/onbekend	••
12	Detailhandel (exclusief benzinestations)	••
13	Gas, elektriciteit- en waterdistributie	•
14	Zorg/overige dienstverlening	•
15	Zakelijke en maatschappelijke dienstverlening	•

Dit betekent in de praktijk dat in 2004 de hoogste handhavingsprioriteit is gelegd bij de branche opslag gevaarlijke stoffen/grafische en chemische industrie/benzinestations (zie bovenstaande tabel). Binnen deze branche zijn in 2004 voor het project risicovolle bedrijven in totaal 82 bedrijven bezocht. De controlecapaciteit die hiervoor is vrijgemaakt betrof 1.722 uren (dit is het kengetal (21) vermenigvuldigd met het aantal (82) controles).

¹⁾ Gemeente Haarlemmermeer. Nota van B&W: Monitoring naleefgedrag (mei 2003).

²⁾ De milieu impact wordt uitgedrukt in de urgentieklassen A t/m D, waarbij A staat voor weinig milieu impact en D voor veel milieu impact.

Bij risicovolle bedrijven valt 52% onder de urgentieklasse C en 29% onder de urgentieklasse D.

³⁾ Van de risicovolle bedrijven is 56% vergunningplichtig. De bedrijven die onder een AmvB vallen hebben daarnaast vaak een aanvullende vergunning. In totaal heeft 86% te maken met een milieuvergunning.

⁴⁾ Gemeente Haarlemmermeer. Een kadernota handhaving voor de dienst Openbare Werken en de Brandweer. Van Inspanning naar Resultaat (november 2001).

De inzet van handhavingscommunicatie valt binnen het reguliere takenpakket van de accountmanager communicatie naleefgedrag van de gemeente Haarlemmermeer⁵⁾.

Op basis van de uitkomsten van expertsessies heeft de gemeente Haarlemmermeer het T11-profiel van de risicovolle bedrijven bepaald. In expertsessies worden groepen experts gevraagd een inschatting te geven van de T11-variabelen van de doelgroep. Voor onderzoek naar het T11-profiel van de doelgroep op het gebied van naleefgedrag van de milieuwetgeving dienen bijvoorbeeld onder meer vertegenwoordigd te zijn experts op het gebied van daadwerkelijke handhaving (milieuinspecteurs), juridische zaken en milieuvergunningen.

Bij de T11-kwetsbaarheidanalyse werden overtredingpercentages van bijna 60% ingeschat voor normen 'aard en omvang gevaarlijke stoffen conform vergunde aard en omvang' en 'opslagwijze gevaarlijke stoffen conform de voorschriften'. De expertgroep schatte ongeveer driekwart van de overtreders in als 'per ongeluk overtreders'. Deze constatering impliceert dat met verbeterde communicatie en begeleiding van de risicovolle bedrijven nog veel winst valt te behalen op het voorkomen van overtredingen.

Daarnaast bleek een redelijk grote groep (ongeveer 40%) geneigd te overtreden, vanwege de kosten/moeite om na te leven, onvoldoende financiële middelen om na te leven en het wordt niet zeer sterk afgekeurd wanneer men overtreedt. Het aantal bewuste overtreders is ingeschat op rond de 15%. Dit is niet schrikbarend hoog, maar gezien de risicovolle van de doelgroep en de activiteiten die zij verrichten liggen deze percentages nog vrij hoog. De expertgroep schatte als belangrijke kwetsbaarheid in de handhaving een lage controle- en lage pakkans⁶⁾.

Uit de rapportage CBA Risicovolle bedrijven⁷⁾ blijkt verder het volgende. Wanneer de groep die de regels naleeft (25%) wordt afgezet tegen de totale groep die geneigd is beide normen te overtreden (28%) blijkt dat met meer effectieve communicatie een groot aantal vergissingen kan worden voorkomen.

Wanneer de groep die wordt afgeschrikt (62%) wordt afgezet tegen de groep die geneigd is te overtreden (65%) blijkt dat een hogere effectiviteit van afschrikking wenselijk is⁸⁾.

Wanneer de groep bewuste overtreders (77%) wordt afgezet tegen de groep per ongeluk overtreders (70%) blijkt dat met meer begeleiding (voorlichting, advisering, etc.) het totale overtredingspercentage sterk teruggebracht kan worden.

⁵⁾ Bij de sector Vergunningen en Handhaving van de gemeente Haarlemmermeer is in verband met de intensivering van aandacht op veiligheid onder meer de functie van accountmanager gevormd. De accountmanager speelt een rol in het proces rond de verbetering van dienstverlening aan in- en externe afnemers en breidt deze relaties verder uit. De accountmanager is primair belast met de uitvoering en leiding van projecten rond 'naleefgedrag', waarbij externe contacten van belang zijn. Het belang van het takenpakket van de accountmanager is reeds uitvoerig beschreven in de Kadernota Handhaving. In de kadernota handhaving wordt ingegaan op het beïnvloeden van naleefgedrag anders dan met fysieke handhavingsmiddelen: 'Zo moet het streven van de overheid erop gericht zijn te bevorderen dat burgers en bedrijven zelf hun verantwoordelijkheid nemen wanneer het gaat om het naleven van regels en normen. Daartoe kan het goed zijn wanneer de gemeente in gesprek gaat met diverse (vertegenwoordigende lichamen) van burgers en branches van organisaties om gezamenlijk te onderzoeken waar problemen op het gebied van de naleving zich voordoen. Gezamenlijk kan er dan gezocht worden naar oplossingen zonder dat de gemeente fysieke handhavingsmiddelen hoeft in te zetten'.

⁶⁾ De risicovolle bedrijven zijn de afgelopen jaren geconfronteerd met een verhoogde controleintensiteit: risicovolle bedrijven zijn ook in 2002 en 2003 bijna allemaal gecontroleerd. Naar verwachting zal genoemde kwetsbaarheid zijn afgenomen.

⁷⁾ CMC (december 2002). Handhaving Wet milieubeheer gemeente Haarlemmermeer. Rapportage CBA Risicovolle bedrijven.

⁸⁾ Van de positieve kant bezien kan gesteld worden dat een groot deel van de overtreders welwillend is ten aanzien van naleving.

Checklist 2 Doelstellingen

Veilig en verantwoord ondernemen, wonen en leven begint met het besef dat ondernemers en inwoners als eerste hun verantwoordelijkheid moeten nemen. De gemeente toetst of zij zich aan de regelgeving houden en attendeert hen op hun verantwoordelijkheid. Handhaving is hierbij het instrument om indien nodig naleving van regels af te dwingen. Uiteindelijke doelstelling is het naleefgedrag bij de doelgroep te bevorderen en zodoende bijdragen aan een gezonde en veilige woon- en werkomgeving in Haarlemmermeer.

Tegelijkertijd is het doel meer inzicht te krijgen in het effect van handhavingscommunicatie. Het effect van handhavingscommunicatie kan worden aangetoond door toepassing van een experimenteel ontwerp (zie checklist 3 Plan van aanpak). Meetbare resultaten zijn de scores op de afhankelijke variabele (naleefgedrag) van de experimentele en de controlegroep en de vergelijking van deze scores.

Naar aanleiding van de verwachte mate van naleving, dit is het huidige T11-profiel, ligt vooral de nadruk op het beïnvloeden van de kennisfactoren en de controle- en sanctiefactoren. De subdoelstellingen zijn als volgt:

- Bedrijven in Haarlemmermeer binnen de branche risicobedrijven en de effectgroep zijn op de hoogte van het (handhavings)beleid van de gemeente, meer specifiek de inzet van handhaving op basis van naleefgedrag en de soort overtredingen, waarbij de nadruk ligt op fysieke veiligheid, milieuschade en de kans op calamiteiten.
- Bedrijven in Haarlemmermeer binnen de branche risicobedrijven en de effectgroep weten dat de gemeente in kaart heeft gebracht in hoeverre bedrijven in Haarlemmermeer zich houden aan de Wet milieubeheer en zij zijn op de hoogte van de meest overtreden voorschriften door risicovolle bedrijven, zoals ook naar voren gekomen uit deze meting. Voor zover zij hieraan niet voldoen, is het voor hen inzichtelijk welke stappen te ondernemen om alsnog hieraan te voldoen. Zij weten dat het raadzaam is bij twijfel altijd contact op te nemen met de gemeente via het vergunningenloket. Meer in het algemeen zijn bedrijven op de hoogte van de voorschriften van de vergunningen en/of AMvB's waaraan zij moeten voldoen, alsook de CPR-normen waarnaar in de vergunningen en/of AMvB's wordt verwezen.
- Bedrijven in Haarlemmermeer binnen de branche risicobedrijven en de effectgroep weten dat zij een eigen verantwoordelijkheid hebben ten aanzien van het voorkomen van milieuproblemen en het bevorderen van de veiligheid t.b.v. een gezonde en veilige woon- en werkomgeving in Haarlemmermeer.
- Bedrijven in Haarlemmermeer binnen de branche risicobedrijven en de effectgroep weten dat de gemeente regelmatig controleert of zij aan de Wet milieubeheer voldoen en zij zijn op de hoogte dat de gemeente in geval een overtreding wordt geconstateerd, daadkrachtig optreedt (zij kennen het sanctiebeleid van de gemeente).
- Bedrijven in Haarlemmermeer binnen de branche risicobedrijven en de effectgroep erkennen het handhavingsbeleid van de gemeente, hun eigen verantwoordelijkheid ten aanzien van het naleven van de voorschriften van de vergunningen en/of AMvB's waaraan zij moeten voldoen en handelen hiernaar (naleefgedrag).

Checklist 3 Plan van aanpak

Betrokkenen zijn de portefeuillehouder Openbare Werken e.a, de persunit gemeente Haarlemmermeer, het sectorhoofd Vergunningen en Handhaving, het afdelingshoofd Milieuhandhaving, teamleiders afdeling Milieuhandhaving, inspecteurs Milieuhandhaving, het afdelingshoofd Milieuvergunningen, teamleiders Milieuvergunningen, de teamleider Managementondersteuning en Accounts, de senior administratief juridisch medewerker en de accountmanager communicatie naleefgedrag.

Planning, taken en verantwoordelijkheden

Planning inzet handhavingscapaciteit volgens experimenteel ontwerp: het afdelingshoofd Milieuhandhaving, teamleiders afdeling Milieuhandhaving, de teamleider Managementondersteuning en Accounts en de accountmanager communicatie naleefgedrag.

Een experimenteel ontwerp houdt in dat een interventie plaatsvindt bij een experimentele groep, die achterwege blijft bij de controlegroep. Het statistisch verband kan zo gemakkelijk worden nagegaan door de scores op de afhankelijke variabele (naleefgedrag) van de experimentele en de controlegroep met elkaar te vergelijken. Ook bestaat dan geen verwarring rond oorzaak en gevolg. De tijdsvolgorde heeft men, doordat men zelf de experimentele variabele of conditie 'toedient', in de hand.

De planning van het experimenteel ontwerp is als volgt.

- Uitvoering handhavingbezoeken controlegroep: januari 2004.
- Inzet handhavingscommunicatie: februari 2004.
- Uitvoering handhavingbezoeken effectgroep: maart 2004.

Aanleveren werkvoorraad verdeeld naar controle- (41) en effectgroep (41): de senior administratief juridisch medewerker in overleg met de teamleider Managementondersteuning en Accounts.

Controle en indeling werkvoorraad: teamleiders afdeling Milieuhandhaving in overleg met het afdelingshoofd Milieuhandhaving.

Inzet van handhavingscommunicatie: accountmanager communicatie naleefgedrag; afstemming met de portefeuillehouder Openbare Werken e.a, de persunit gemeente Haarlemmermeer, het sectorhoofd Vergunningen en Handhaving, het afdelingshoofd Milieuhandhaving, teamleiders afdeling Milieuhandhaving, inspecteurs Milieuhandhaving, het afdelingshoofd Milieuvergunningen, teamleiders Milieuvergunningen, de teamleider Managementondersteuning en Accounts, de senior administratief juridisch medewerker, medewerkers gemeente Haarlemmermeer en projectgroep handhavingscommunicatie.

Op basis van het onderzoek naar de oorzaken van niet naleven door bedrijven in deze branche is de inzet van handhavingscommunicatie bepaald.

De handhavingscommunicatiestrategie is er dus op gericht de verwachte mate van naleving, dit is het huidige T11-profiel, te beïnvloeden en het naleefgedrag bij risicovolle bedrijven te bevorderen.

De boodschap is gericht op het tot stand brengen van meer kennis over de voorschriften van de vergunningen en/of AMvB's waaraan bedrijven moeten voldoen (kennisfactoren), het bevorderen van het nemen van de eigen verantwoordelijkheid om milieuproblemen te voorkomen en de veiligheid te bevorderen (motivatiefactoren) en het beïnvloeden van de subjectieve pakkans en sanctiedreiging (controle- en sanctiefactoren). Op basis van het huidige T11-profiel van risicovolle bedrijven ligt de nadruk vooral op de kennisfactoren en de controle- en sanctiefactoren. Om de doelgroep zoveel mogelijk te wijzen op de handhavingsactie betreft de handhavingscommunicatie zowel interpersoonlijke als massamediale communicatie. De toepassing van de interpersoonlijke communicatie is mede gebaseerd op de beschikbare top 10 overtredingen risicovolle bedrijven.

De toonzetting van alle handhavingscommunicatie is met name informerend, maar niet vrijblijvend. Bedrijven hebben een eigen verantwoordelijkheid ten aanzien van het naleven van de voorschriften die zijn vastgelegd in vergunningen en/of AMvB's om de veiligheid te bevorderen en de belasting van de omgeving te beperken.

De inzet van handhavingscommunicatie bij risicovolle bedrijven wordt afgestemd met de meer algemene inzet van handhavingscommunicatie⁹⁾.

Om de bovengenoemde doelgroep (bedrijven in Haarlemmermeer binnen de branche risicobedrijven en de effectgroep)¹⁰⁾ qua timing en middelen goed te informeren zijn de volgende middelen en planning relevant:

■ **Mailing bedrijven in Haarlemmermeer binnen de branche risicobedrijven en de effectgroep:**

brief en bijlagen (verzendsdatum 2 februari 2004)

Aan bedrijven in de effectgroep is een maand voor de geplande controles een brief gestuurd met de aankondiging van een handhavingbezoek bij hun bedrijf. Zij zijn erop gewezen hun bijdrage te leveren aan een

⁹⁾ De gemeente Haarlemmermeer zet sinds 2002 handhavingscommunicatie in als instrument om naleefgedrag te beïnvloeden. Dit gebeurt onder meer door de interactie met de doelgroepen beter te laten verlopen en deze nadrukkelijker te informeren over vergunningverlening en handhaving. In 2002 heeft een massamediale campagne plaatsgevonden in Haarlemmermeer. Vervolgens is in 2003 de dialoog gestart met specifieke doelgroepen te weten alle winkeliers-/ondernemersverenigingen, brancheorganisaties, de Kamer van Koophandel, het Bedrijvencontactpunt en de Ondernemersfederatie Haarlemmermeer.

Communicatie is hierbij met name gericht op het wegnemen van onduidelijkheden die in de praktijk blijken te bestaan omtrent inhoud van regelgeving. Zo was in de praktijk nogal eens sprake van onduidelijkheid rond documentbeheer. Om ondernemers te ondersteunen bij het bijhouden van een goede milieuregistratie heeft de gemeente daarop het Milieulogboek ontwikkeld en stelt zij deze gratis ter beschikking. Aan de hand van verschillende thema's kunnen ondernemers in deze verzamelordner hun (milieu)gegevens overzichtelijk ordenen. Inmiddels is aan 553 ondernemers een milieulogboek verstrekt.

Daarnaast worden inwoners en bedrijven ook gewezen op hun eigen verantwoordelijkheid t.a.v. aan een veilige woon- en werkomgeving in Haarlemmermeer.

¹⁰⁾ Naast de doelgroep bedrijven in Haarlemmermeer binnen de branche risicovolle bedrijven en de effectgroep, kunnen de volgende externe doelgroepen worden onderscheiden: bedrijven in Haarlemmermeer binnen de branche risicovolle bedrijven, maar buiten de effectgroep; alle bedrijven in Haarlemmermeer; intermediairs: branche- en ondernemersverenigingen; alle inwoners van Haarlemmermeer. Door naast de inzet van interpersoonlijke communicatie ook de inzet van massamediale communicatie te hanteren, kan de inzet van handhavingscommunicatie breder effect sorteren; zowel in termen van naleefgedrag als in termen van subjectieve veiligheidsgevoelens bij inwoners van Haarlemmermeer. De evaluatie van handhavingscommunicatie is echter gespecificeerd naar het effect bij de primaire doelgroep: bedrijven in Haarlemmermeer binnen de branche risicovolle bedrijven en de effectgroep. Naast de onderscheiden externe communicatie kunnen de volgende interne doelgroepen worden onderscheiden: college B&W; alle raadsleden; de leden van de raadscommissie Wonen en Werken in het bijzonder; Dienst Openbare Werken, sector Vergunningen en Handhaving, met name de afdelingen Milieuhandhaving en Milieuvergunningen, vergunningenloket sector VenH en medewerkers gemeente (algemeen). In deze bijlage blijft de verdere uitwerking ten behoeve van de interne communicatie buiten beschouwing.

veilige woon- en werkomgeving, om het geplande handhavingbezoek voorspoedig te laten verlopen en eventuele overtredingen zoveel mogelijk te beperken. In dit kader is enige informatie gegeven over een aantal specifieke voorschriften uit vergunningen en/of AMvB's die het meeste worden overtreden door deze doelgroep en is hen de mogelijkheid geboden vooraf nadere informatie in te winnen. De informatie betrof met name voorschriften waaraan in geval van voorkomen van een overtreding op korte termijn alsnog kon worden voldaan. Als hulpmiddel is hen ook het Milieulogboek aangeboden. Aan de hand van verschillende thema's kunnen bedrijven in deze verzamelordner hun (milieu)gegevens overzichtelijk ordenen.

- **Persbericht (verzendsdatum 9 februari 2004)**
- **www.haarlemmermeer.nl** (het persbericht is per 9 februari 2004 gepubliceerd op de gemeentelijke internet-site (homepagina actueel) en verzonden aan de Raadsleden van de gemeente Haarlemmermeer)
- **Artikel gemeentekrant (Jaargang 6, nummer 8, verschijningsdatum 20 februari 2004)**

Om meer inzicht te krijgen in het effect van deze inzet van handhavingscommunicatie is ook van belang te weten of de doelgroep voorafgaande aan het geplande handhavingbezoek de brief en bijlagen inderdaad heeft ontvangen, gelezen en zonodig ter voorbereiding actie heeft ondernomen. Daarom is een checklist ontwikkeld die de inspecteurs Milieuhandhaving tijdens hun handhavingbezoeken bij de effectgroep hebben ingevuld. Deze gegevens zijn vergeleken met de uitkomsten van het handhavingbezoek.

Zie 'Resultaten' voor de concrete inzet van handhavingscommunicatie en de effecten hiervan (p. 35).

Uitvoering handhavingbezoeken: inspecteurs Milieuhandhaving.

Verwerking van resultaten: inspecteurs Milieuhandhaving, teamleiders Milieuhandhaving en de senior administratief juridisch medewerker¹¹⁾.

Checklist 4 Evaluatie

De resultaten van onder meer deze effectmeting zijn verwerkt in de nota 'Voortgang monitoring naleefgedrag'¹²⁾. In deze nota is opgenomen het effect van de inzet van handhavingscommunicatie op het naleefgedrag van risicovolle bedrijven, in algemene termen en op voorschriftniveau. Ook heeft B&W besloten op basis van de uitkomsten van deze effectmeting en andere (effect)metingen de huidige ontwikkeling van de monitoringssystematiek te continueren om verder inzicht te krijgen in de effecten van de handhavingsinspanningen op het naleefgedrag.

Op deze wijze is het mogelijk de handhavingscapaciteit steeds meer in te zetten daar waar deze het meeste effect oplevert.

¹¹⁾ Hierbij geldt dat de reguliere procedure wordt gevolgd in geval van constatering van overtredingen.

¹²⁾ Gemeente Haarlemmermeer. Nota van B&W: Voortgang monitoring naleefgedrag (mei 2004).

Resultaten

De resultaten van de effectmeting laten zien dat handhavingscommunicatie een volwaardig instrument vormt om naleefgedrag te stimuleren. Bij de controlegroep bleek het naleefgedrag 26%¹³⁾; bij de effectgroep 50%. Het aantal keer dat een voorschrift is overtreden ligt in de effectgroep aanzienlijk lager dan in de controlegroep. Ook opvallend is dat het voorschrift 'Opslag/gebruik van gevaarlijke stoffen' aanzienlijk minder vaak door de effectgroep wordt overtreden. In de onderstaande overzichten zijn de geconstateerde overtredingen in de controle- en effectgroep weergegeven.

Tabel 3 ■ Geconstateerde overtredingen controlegroep risicovolle bedrijven

Overtreding	aantal keer
Opslag/ gebruik van gevaarlijke stoffen niet volgens aanwijzingen/ voorschriften	20
Achterstallig/ onjuist onderhoud stook- en/ of verwarmingsinstallaties	15
Geen melding van inrichting/ melding niet tijdig	9
Geen/ onjuist documentbeheer algemeen	7
Geen/ onjuist documentbeheer: onderhoudscontracten/ certificaten/ bewijzen installaties	5
Gasflessen, gastanks en/ of hoge drukleidingen zijn niet beschermd, veilig en/ of bereikbaar opgesteld	5
Geen/ onjuist documentbeheer: jaarlijkse overzichten gas, water, electra	5
Gasflessen, gastanks en/ of hoge drukleidingen niet gekeurd door Stoomwezen of gelijkwaardige instantie	4
Geen/ onjuist documentbeheer: veiligheidsinformatiebladen aanwezige gevaarlijke stoffen	4
Tank voor opslag van gasolie, lichte stookolie en dieselolie voldoet niet aan voorschriften of wordt onjuist gebruikt	3
Onjuist/ geen documentbeheer: periodieke inspecties vloeistofdichte vloeren of voorzieningen	3
Geen financiële zekerheid gesteld	2
Achterstallig/ onjuist onderhoud brandblusmiddelen	2
Geen/ onjuist documentbeheer: afgiftebewijzen bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke stoffen	2
Onjuist/ geen documentbeheer: registratie gevaarlijke stoffen	1
Brandschakelaar en afsluiter niet goed bereikbaar of onjuist aangebracht	1
Geen plan energiebeperkende maatregelen	1
Geen/ onjuiste scheiding van gevaarlijke afvalstoffen	1
Geen/ onjuiste scheiding van afvalstoffen	1
Geen/ onjuist documentbeheer: onderzoek beperking geluidhinder/ beperking afvalstoffen	1
Geen/ onjuist documentbeheer: uittreksel inschrijving handelsregister	1
Geen/ onvoldoende vloeistofdichte voorzieningen	1

¹³⁾ Overigens is 26% lager dan het naleefgedrag dat in 2002 gemeten is, namelijk 54%. Mogelijkerwijs dat deze daling een gevolg is van de wijze van handhaven. In 2002 zijn deze bedrijven nagenoeg allemaal bezocht door extern ingehuurde handhavers.

Tabel 4 ■ Geconstateerde overtredingen effectgroep risicovolle bedrijven

Overtreding	aantal keer
Geen melding van inrichting/ melding niet tijdig	9
Achterstallig/ onjuist onderhoud stook- en/ of verwarmingsinstallaties	6
Opslag/ gebruik van gevaarlijke stoffen niet volgens aanwijzingen/ voorschriften	5
Geen/ onjuiste scheiding van afvalstoffen	3
Geen plan energiebeperkende maatregelen	2
Geen/ onjuist documentbeheer: jaarlijkse overzichten gas, water, electra	2
Geen/ onjuist documentbeheer: onderzoek beperking geluidhinder/ beperking afvalstoffen	1
Geen/ onjuist documentbeheer: afgiftebewijzen bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke stoffen	1
Onjuist gebruik/ onderhoud koelinstallatie	1
Onjuiste controle koelinstallatie	1
Geen energiebeperkende maatregelen getroffen	1
Gasflessen, gastanks en/ of hoge drukleidingen zijn niet beschermd, veilig en/ of bereikbaar opgesteld	1
Gasflessen, gastanks en/ of hoge drukleidingen niet gekeurd door Stoomwezen of gelijkwaardige instantie	1
Brandschakelaar en afsluiter niet goed bereikbaar of onjuist aangebracht	1
Onjuiste toepassing van lozing (in riool) van bedrijfsafvalwater	1
Achterstallig/ onjuist onderhoud brandblusmiddelen	1
Geen/ onjuist documentbeheer algemeen	1

Het merendeel van de bedrijven in de effectgroep geeft aan de aankondiging van het handhavingbezoek én de aanvullende informatie als zeer prettig te hebben ervaren¹⁴.

Tenslotte is in deze bijlage opgenomen de totale handhavingscommunicatie:

- mailing bedrijven in Haarlemmermeer binnen de branche risicobedrijven en de effectgroep: brief en bijlagen;
- artikelen lokale media (Witte Weekblad, Hoofddorpse Courant, Haarlems Dagblad);
- artikel gemeentekrant;
- checklist risicovolle bedrijven.

NB. Ook over de resultaten van de handhavingsactie wordt gecommuniceerd. Echter, deze inzet van handhavingscommunicatie wordt meegenomen met de inzet van handhavingscommunicatie in het kader van de bekendmaking van de inhoud van de vaststelling van de nota 'Voortgang monitoring naleefgedrag' in de gemeente Haarlemmermeer.

¹⁴ Zie voor een uitgebreidere rapportage: Gemeente Haarlemmermeer. Nota van B&W: Voortgang monitoring naleefgedrag (mei 2004).



gemeente
Haarlemmermeer

Dienst
Openbare Werken

Postbus 75
2130 AB Hoofddorp

Bezoekadres:
Nieuweweg 65
Hoofddorp
Telefoon 023-5676543
Telefax 023-5674344

Sector Vergunningen & Handhaving
Ons kenmerk OW/2004/2913
Bijlage(n) 1. Aanvraagformulier Milieulogboek;
2. Folder 'Naleefgedrag in Haarlemmermeer.
Resultaten van een inventarisatie van het
naleefgedrag van bedrijven in Haarlemmermeer'.
Onderwerp Aankondiging handhavingbezoek maart 2004

Verzenddatum
2 februari 2004

Geachte ondernemer,

De veiligheid in gebouwen, inrichtingen en de openbare ruimte en de belasting van de omgeving is een verantwoordelijkheid van eigenaren en gebruikers. Daarom heeft de overheid regels opgesteld waarmee ook u rekening moet houden.

Als ondernemer bent u onder andere verantwoordelijk voor het naleven van de milieuregels, grotendeels vastgelegd in de Wet milieubeheer. In vergunningen en/ of besluiten (zogenaamde AmvB's) is bepaald aan welke voorschriften uw bedrijf moet voldoen.

De gemeente speelt hierbij een ondersteunende rol. Zij toetst of eigenaren en gebruikers zich aan de regelgeving houden en attendeert hen op hun verantwoordelijkheid. Voorkomen van milieuproblemen en bevordering van de veiligheid staan hierbij voorop.

In de praktijk betekent dit onder meer dat u in maart 2004 door een milieu-inspecteur van de gemeente wordt bezocht en uw bedrijf wordt gecontroleerd op naleving van de voorschriften van de vergunningen en/ of AmvB's waaraan uw bedrijf moet voldoen, alsook de CPR-normen waarnaar in de vergunningen en/ of AmvB's wordt verwezen.

Uit een inventarisatie van het naleefgedrag van bedrijven in Haarlemmermeer die zich kenmerken door een grotere milieu-impact - waarbinnen ook uw bedrijf valt - blijkt dat een aantal specifieke voorschriften uit vergunningen en/ of AmvB's het meeste wordt overtreden. In bijgevoegde folder 'Naleefgedrag in Haarlemmermeer' leest u meer over de resultaten van deze inventarisatie.

Ter voorbereiding op het in maart geplande handhavingbezoek bij uw bedrijf, wil ik u op de hoogte brengen van deze overtredingen en enige informatie geven om deze controle voorspoedig te laten verlopen en eventuele overtredingen zoveel mogelijk te beperken.

Deze informatie is nuttig, maar natuurlijk een beperkt overzicht als het gaat om het naleven van de milieuregels. De voorschriften waaraan uw bedrijf moet voldoen zijn vastgelegd in uw vergunning en/ of de AmvB waaronder uw bedrijf valt.

Van u wordt verwacht dat u een actieve rol vervult als het gaat om het naleven van de milieuregels. U dient op de hoogte te zijn van de milieuregels die op uw bedrijf van toepassing zijn en ervoor te zorgen dat uw bedrijf aan deze regels voldoet. Want milieuzorg is een zaak van ons allemaal. Ook van u wordt verwacht dat u uw verantwoordelijkheid neemt en uw bijdrage levert aan een gezonde en veilige woon- en werkomgeving in Haarlemmermeer.

Komt een overtreding toch voor, dan wordt een alerte en actieve houding van u verwacht bij de afhandeling hiervan.

▪ **Overtreding: Opslag van gevaarlijke stoffen niet volgens aanwijzingen/voorschriften**

In het kader van de milieuwetgeving gelden bepaalde voorwaarden voor de opslag van gevaarlijke stoffen. Zo dient u te beschikken over de juiste voorzieningen, bijvoorbeeld een losse of bouwkundige kast of kluis.

Ook mogen niet alle categorieën gevaarlijke stoffen bij elkaar worden opgeslagen. Corrosieve stoffen en/ of oxiderende stoffen mogen bijvoorbeeld nooit met andere categorieën gevaarlijke stoffen worden opgeslagen.

Gevaarlijke of K3-(vloeï)stoffen (bijvoorbeeld oliën en afgewerkte olie) van in totaal meer dan 25 kg of liter moeten altijd in of boven een doelmatige lekbak of gelijkwaardige constructie zijn opgeslagen.

Controleer dus of binnen uw bedrijf opslag van gevaarlijke of K3-stoffen plaatsvindt volgens de regels zoals vastgelegd in uw vergunning en/ of de AmvB waaronder uw bedrijf valt.

▪ **Overtreding: Geen of onjuist documentbeheer**

In het kader van de milieuwetgeving bent u verplicht bepaalde gegevens bij te houden en te overleggen tijdens een handhavingbezoek van de gemeente. **Ter voorbereiding op het geplande handhavingbezoek bij uw bedrijf wil ik u dan ook vragen in ieder geval de volgende gegevens op te zoeken en gereed te houden:**

- uw milieuvergunning en/ of melding;
- gegevens over installaties en voorzieningen (zoals tanks, verwarmingsinstallaties en brandblusapparatuur);
- de registratie van jaarlijks gebruikte grond- en hulpstoffen, een overzicht van opgeslagen gevaarlijke stoffen en productinformatie (soort/ type gevaarlijke stof);
- de registratie van afgevoerde afvalstoffen en afgiftebewijzen van gevaarlijk afval;
- de registratie van gas-, elektra- en waterverbruik.

Voor een volledige weergave van de gegevens die u dient bij te houden en te overleggen verwijs ik u naar uw milieuvergunning en/ of de AmvB waaronder uw bedrijf valt.

Om u te ondersteunen bij het bijhouden van een goede milieuregistratie stelt de gemeente u het Milieulogboek ter beschikking. Aan de hand van de verschillende thema's kunt u in deze verzamelordner uw (milieu)gegevens overzichtelijk ordenen.

Voor het aanvragen van het Milieulogboek kunt u gebruik maken van het bijgevoegde aanvraagformulier.

▪ **Overtreding: Gasflessen, gastanks en/ of hogedrukleidingen zijn niet of onvoldoende beschermd, veilig en/ of bereikbaar opgesteld**

Om milieuproblemen te voorkomen moeten gasflessen zijn beschermd tegen omvallen. Ook dient u erop toe te zien dat de keuringstermijn in orde is. ***Ik wil u erop wijzen dat als dit binnen uw bedrijf niet in orde is, u deze situatie alsnog gemakkelijk kunt en dient te verhelpen.***

▪ **Overtreding: Het niet (tijdig) melden van de oprichting, het in werking hebben of wijziging van de inrichting**

Als u een bedrijf start, een bedrijf uitbreidt, uw bedrijf verhuist of uw bedrijfsvoering verandert dan heeft u hier vaak een (aanpassing van uw) vergunning(en) voor nodig. ***U dient dit in elk geval door middel van een speciaal formulier bij de gemeente te melden. Ik wil u erop wijzen dat dit ook geldt in geval van bijvoorbeeld verplaatsing van opslagtanks, CPR-kluizen, CPR-kasten en/ of machines.*** In veranderende situaties is het altijd verstandig contact met de gemeente op te nemen via het vergunningenloket.

▪ **Overtreding: Onvoldoende brandblussers aanwezig**

Voor het aantal en type blusmiddelen dat per oppervlakte aanwezig moet zijn bestaan richtlijnen. Het vereiste aantal en het type blusmiddelen is afhankelijk van de situatie ter plaatse. De meest gehanteerde regel is dat per 100-150 m² minimaal één goedgekeurde poederblusser of schuimblusser van 6 kg aanwezig moet zijn of een CO₂-brandblusser van 5 kg. Daarnaast kan ook gewerkt worden met brandslanghaspels.

Bij twijfel is het altijd raadzaam de brandweer om advies te vragen, tel.: 023 - 567 44 88 én contact op te nemen met het vergunningenloket van de gemeente.

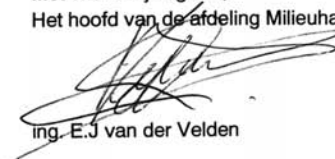
Brandblusmiddelen dienen jaarlijks te worden gecontroleerd door een instantie die erkend is op basis van de Regeling voor de erkenning van onderhoudsbedrijven kleine blusmiddelen of een tenminste gelijkwaardige instelling.

Meer informatie

Voor meer informatie kunt u op werkdagen tussen 8.30 uur en 12.30 uur contact opnemen met de gemeente via het vergunningenloket, tel.: 023-567 44 00. U kunt ook zonder afspraak tussen 8.30 uur en 12.30 uur langskomen bij het vergunningenloket in het gebouw 'De Meerlanden', Nieuweweg 65 in Hoofddorp.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en ik hoop van harte dat deze brief u stimuleert uw bijdrage te leveren aan een gezonde en veilige woon- en werkomgeving in Haarlemmermeer.

Met vriendelijke groet,
Het hoofd van de afdeling Milieuhandhaving,


Ing. E.J. van der Velden

Aanvraagformulier Milieulogboek

Dienst Openbare Werken
Vergunningenloket van de
Sector Vergunningen en Handhaving
Postbus 75
2130 AB Hoofddorp

Bezoekadres:
Nieuweweg 65
Hoofddorp
Telefoon 023-5674400
Telefax 023-5674344

Ja, ik ontvang graag het Milieulogboek van de gemeente Haarlemmermeer ter ondersteuning van een goede milieuregistratie.

Bedrijfsgegevens

Naam bedrijf/instelling:
Adres bedrijf/ instelling*:
Postcode:
Plaats:
Contactpersoon: de heer/ mevrouw**
Telefoon:
Fax:

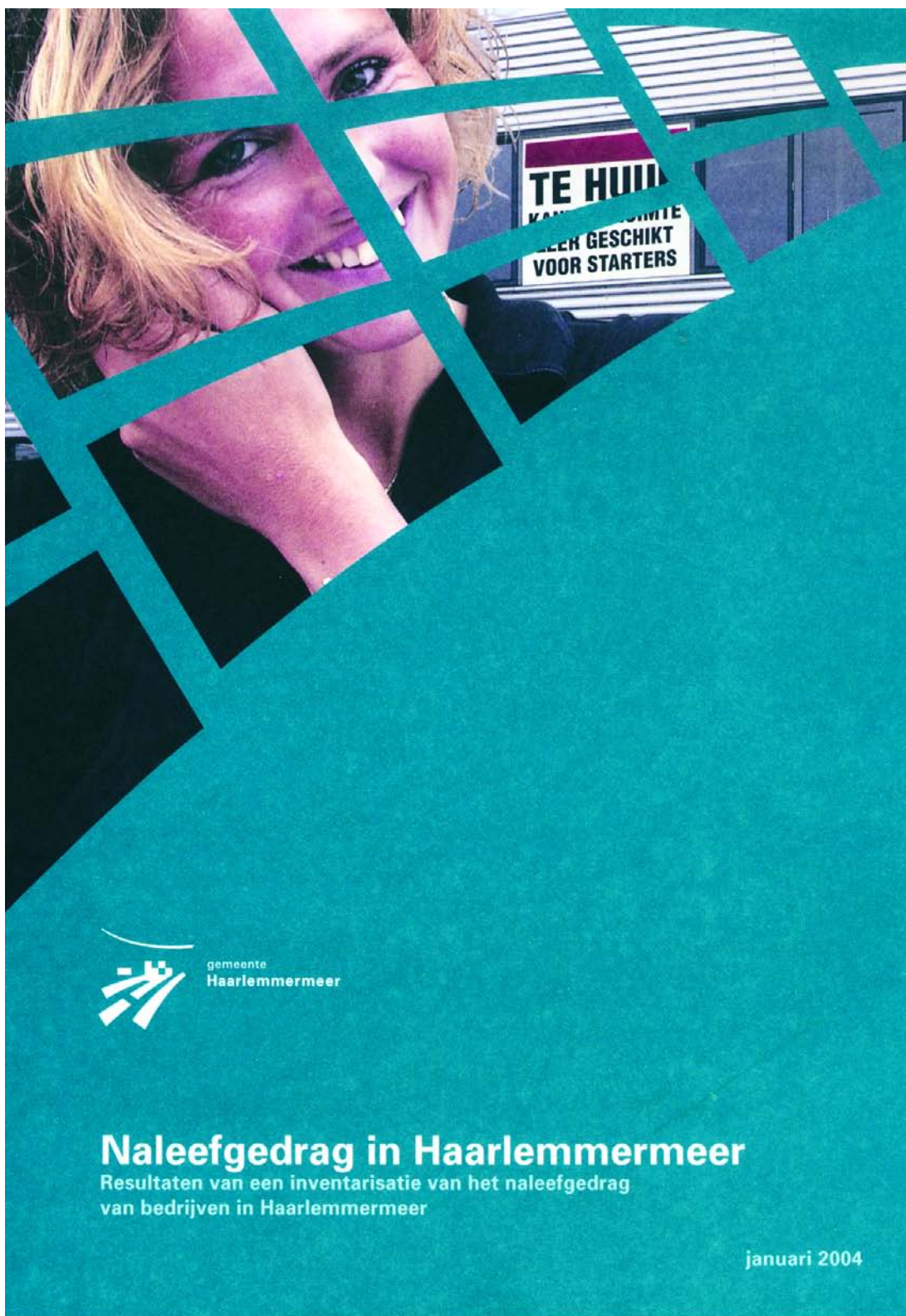
Datum: ... - ... - 2004

Handtekening aanvrager

.....

* Geen postbusnummer invullen.

** Doorhalen wat niet van toepassing is.



Naleefgedrag in Haarlemmermeer

Resultaten van een inventarisatie van het naleefgedrag
van bedrijven in Haarlemmermeer

januari 2004

De veiligheid in gebouwen, inrichtingen en de openbare ruimte en de belasting van de omgeving is een verantwoordelijkheid van eigenaren en gebruikers. Daarom heeft de overheid regels opgesteld waarmee ook u rekening moet houden. Als ondernemer bent u onder andere verantwoordelijk voor het naleven van de milieuregels. De milieuregels zijn grotendeels vastgelegd in de Wet milieubeheer. In vergunningen en/ of besluiten (zogenaamde AmvB's) is bepaald aan welke voorschriften uw bedrijf moet voldoen.

De gemeente speelt hierbij een ondersteunende rol. Zij toetst of eigenaren en gebruikers zich aan de regelgeving houden en attendeert hen op hun verantwoordelijkheid. Voorkomen van milieuproblemen en bevordering van de veiligheid staan hierbij voorop.

Om een actueel beeld te krijgen van de mate waarin inwoners en bedrijven in Haarlemmermeer zich aan de voorschriften en vergunningen houden, heeft de gemeente in 2003 onder andere het naleefgedrag van bedrijven ten aanzien van de Wet milieubeheer onderzocht. Op basis van deze zogenaamde nulmeting heeft de Raadscommissie Wonen en Werken 9 oktober jl. de prioriteiten vastgesteld voor de inzet van de handhavingscapaciteit.

In deze folder leest u in hoeverre bedrijven in Haarlemmermeer zich aan de milieuwetgeving houden en krijgt u nuttige informatie om u te ondersteunen uw bijdrage te leveren aan een gezonde en veilige woon- en werkomgeving in Haarlemmermeer.

Naleefgedrag in Haarlemmermeer

De gemeente Haarlemmermeer heeft een systeem ontwikkeld om het naleefgedrag van haar inwoners en bedrijven in kaart te brengen. Naleefgedrag is de mate waarin inwoners en bedrijven zich aan de voorschriften van milieu-, bouw- en overige vergunningen houden. Door dit systeem kan de gemeente beter voorspellen waar de risico's liggen en kan zij controles veel gericht inzetten dan nu het geval is. Inwoners en bedrijven krijgen dan ook eerder met sancties te maken als zij niet beschikken over de juiste vergunningen of de voorschriften niet naleven.

De basis voor het gemeentelijk handhavingsbeleid is de kadernota Handhaving die door de gemeenteraad eind 2001 is vastgesteld.



Bel 023 - 567 44 00 !
voor de benodigde vergunningen



Prioriteiten bij handhaving

De resultaten van een eerste inventarisatie van het naleefgedrag van bedrijven van de Wet milieubeheer zijn nu bekend. Op basis van deze nulmeting en de specifieke voorschriften die door bedrijven worden overtreden, heeft de gemeenteraad prioriteiten vastgesteld voor de inzet van de handhaving capaciteit. Meer nadruk zal worden gelegd op fysieke veiligheid, milieuschade en de kans op calamiteiten. Naast het naleefgedrag is de soort overtredingen bepalend voor het handhavingbeleid van de gemeente Haarlemmermeer. Daarom wordt per branche bekeken welke aanpak het meest succesvol is. Naast een gerichte inzet van controles zal de gemeente door een gerichte inzet van communicatie inspelen op het gebrek aan kennis van de regels binnen verschillende bedrijfstakken en

zo het naleefgedrag proberen te verbeteren. De gemeente blijft ook periodiek en steekproefsgewijs controleren of bedrijven aan de voorschriften van de Wet milieubeheer voldoen.

Resultaten inventarisatie naleefgedrag

Gemiddeld houdt 39% van alle bedrijven in Haarlemmermeer zich aan **alle** regels van de Wet milieubeheer.

Het naleefgedrag van bedrijven loopt uiteen van minder dan 30 procent bij bedrijven in de groothandel en detailhandel tot rond de 60 procent in de branche opslag gevaarlijke stoffen en de branche distributie van gas, elektriciteit en water.

In onderstaande tabel kunt u zien wat het naleefgedrag is van de branche waarbinnen uw bedrijf valt.

Naleefgedrag ten aanzien van de Wet milieubeheer	
Branche	Naleefgedrag
Gas, elektriciteit- en waterdistributie	61%
Opslag gevaarlijke stoffen/grafische en chemische industrie/ benzinestations	57%
Horeca en Sport	54%
Autoreparatie	52%
Overig/ onbekend	47%
Opslag en transport	45%
Tuinbouw	35%
Metaalindustrie	35%
Bouw en hout	33%
Zorg/ overige dienstverlening	33%
Akkerbouw	31%
Zakelijke en maatschappelijke dienstverlening	31%
Overige industrie	28%
Detailhandel (excl. Benzine)	28%
Groothandel	25%
GEMIDDELD GEMEENTE HAARLEMMERMEER (wet milieubeheer)	39%

De voorschriften die het meeste worden overtreden hebben onder andere betrekking op de brandveiligheid, geen of onjuist documentbeheer en het niet (tijdig) melden van de oprichting, het in werking hebben of wijziging van de inrichting.

Brandveiligheid

- Voor het aantal en type blusmiddelen dat per oppervlakte aanwezig moet zijn bestaan richtlijnen. De meest gehanteerde regel is dat per 100-150 m² minimaal één goedgekeurde poederblusser of schuimblusser van 6 kg aanwezig moet zijn of een CO₂ brandblusser van 5 kg. Daarnaast kan ook gewerkt worden met brandslanghaspels.

Bij twijfel is het altijd raadzaam de brandweer om advies te vragen, tel.: 023 - 567 44 88 én contact op te nemen met het vergunningenloket van de gemeente.

- Brandblusmiddelen dienen jaarlijks te worden gecontroleerd door een instantie die erkend is op basis van de Regeling voor de erkenning van onderhoudsbedrijven kleine blusmiddelen of een tenminste gelijkwaardige instelling.

Documentbeheer

Als ondernemer bent u verplicht bepaalde gegevens bij te houden en te overleggen tijdens een handhavingbezoek van de gemeente in het kader van de milieuwetgeving. **Om u te ondersteunen bij het bijhouden van een goede milieuregistratie stelt de gemeente u het Milieulogboek ter beschikking.**

Een goed bijgehouden Milieulogboek draagt ertoe bij dat bij een handhavingbezoek documenten snel getoond kunnen worden. Dit scheelt u en ons tijd. Aan de hand van verschillende thema's kunt u in deze verzamelordner uw (milieu)gegevens overzichtelijk ordenen. Gegevens betreffen onder andere uw milieuvergunning of melding, melding(en) van verandering van de inrichting, gegevens over installaties en voorzieningen en registratie van gas-, elektra- en waterverbruik.

Bovendien blijkt uit ervaring in andere gemeenten dat extra inzicht in gegevens een vermindering van de milieubelasting en een bedrijfseconomisch voordeel kan opleveren.

Voor het aanvragen van het Milieulogboek kunt u gebruik maken van het bijgevoegde aanvraagformulier. Indien u het ingevulde aanvraagformulier zendt aan of inlevert bij het vergunningenloket van de gemeente, krijgt u het Milieulogboek toegezonden of direct overhandigd.



bedrijf starten?

Bel 023 - 567 44 00 !
voor de benodigde vergunningen



Melding van het in werking hebben of wijzigen van de inrichting

Als u een bedrijf start, een bedrijf uitbreidt, uw bedrijf verhuist of uw bedrijfsuitvoering verandert dan heeft u hier vaak een (aanpassing van uw) vergunning(en) voor nodig. **U dient dit in elk geval door middel van een speciaal formulier bij de gemeente te melden.**

Ook in andere veranderende situaties is het verstandig altijd contact met de gemeente op te nemen via het vergunningenloket.

bedrijf uitbreiden?

Bel 023 - 567 44 00 !
voor de benodigde vergunningen

Zorg voor het Milieu. Uw zaak!

Van u wordt verwacht dat u een actieve rol vervult als het gaat om het naleven van de milieuregels. U dient op de hoogte te zijn van de milieuregels die op uw bedrijf van toepassing zijn en ervoor te zorgen dat uw bedrijf aan deze regels voldoet. Want milieuzorg is een zaak van ons allemaal. Ook van u wordt verwacht dat u uw verantwoordelijkheid neemt en uw bijdrage levert aan een gezonde en veilige woon- en werkomgeving in Haarlemmermeer. Komt een overtreding toch voor, dan wordt een alerte en actieve

houding van u verwacht bij het afhandelen van deze overtreding.

Meer informatie?

Voor meer informatie kunt u op werkdagen tussen 8.30 uur en 12.30 uur contact opnemen met de gemeente via het vergunningenloket, tel.: 023-567 44 00. U kunt ook zonder afspraak tussen 8.30 uur en 12.30 uur langskomen bij het vergunningenloket in het gebouw 'De Meerlanden', Nieuweweg 65 in Hoofddorp. Of u kunt zich wenden tot de voorzitter van uw ondernemers- of winkeliersvereniging, die in direct contact staat met de gemeente.

Voor algemene milieu-informatie kunt u ook terecht op www.haarlemmermeer.nl; voor specifieke milieu-informatie kunt u terecht op de website van infomil: www.infomil.nl.

Voor algemene brandweerinformatie kunt u op <http://brandweer.haarlemmermeer.nl> kijken of u kunt contact opnemen met de Brandweer: tel. 023 - 567 44 88.

bedrijfsvoering veranderen?

Bel 023 - 567 44 00 !
voor de benodigde vergunningen



Gemeente Haarlemmermeer
Dienst Openbare Werken
Sector Vergunningen en Handhaving
www.haarlemmermeer.nl

Nieuweweg 65
Postbus 75
2130 AB Hoofddorp
Telefoon 023 - 567 44 00

Deze folder is bedoeld ter informatie. Er kunnen geen rechten aan worden ontleend.

Gemeente start controleactie bij risicovolle bedrijven

Haarlemmermeer - De gemeente is gestart met een grote handhavingactie bij risicovolle bedrijven. Tot eind maart worden al deze bedrijven bezocht door milieu-inspecteurs van de gemeente. De gemeente controleert of zij zich aan de voorschriften houden die zijn vastgelegd in vergunningen en/of besluiten.

De veiligheid in gebouwen, inrichtingen en de openbare ruimte en de belasting van de omgeving is een verantwoordelijkheid van eigena-

ren en gebruikers. Bedrijven zijn onder andere verantwoordelijk voor het naleven van de milieuregels, grotendeels vastgelegd in de Wet milieubeheer. In vergunningen en/of besluiten is bepaald aan welke voorschriften bedrijven moeten voldoen.

Controle

De gemeente speelt hierbij een ondersteunende rol. Die toetst of bedrijven zich aan de regelgeving houden en attendeert hen op hun verantwoordelijkheid. Uit een recente inventarisatie is gebleken dat nog geen 40 procent van de bedrijven aan alle milieuregels voldoet die voor hen van toepassing zijn. Reden voor de gemeente om strenger te gaan controleren. De gemeenteraad heeft prioriteiten vastgesteld voor de inzet van de handhavingcapaciteit. Meer nadruk wordt gelegd op fysieke veiligheid, milieuschade en de kans op calamiteiten.

Naast het naleefgedrag is de soort overtredingen bepalend voor het handhavingsbeleid van de gemeente Haarlemmermeer. Daarom

wordt per branche bekeken welke aanpak het meest succesvol is.

In de praktijk betekent dit onder meer dat milieu-inspecteurs van de gemeente tot eind maart 2004 controleren bij zo'n honderd risicovolle bedrijven of zij zorgvuldig omgaan met hun verantwoordelijkheid. Een risicovol bedrijf is bijvoorbeeld een bedrijf waar opslag plaatsvindt van een bepaalde soort en hoeveelheid gevaarlijke stoffen. In geval van overtredingen krijgen bedrijven te maken met handhavend optreden van de gemeente. Zij zal dan toezien op een tijdige en adequate uitvoering van maatregelen om de veiligheid te bevorderen en de milieubelasting te beperken.

Naast de gerichte controles blijft de gemeente ook periodiek en steekproefsgewijs controleren of alle bedrijven aan de Wet milieubeheer voldoen. Ook probeert de gemeente via een gerichte inzet van communicatie de nodige kennis van de regels bij bedrijven te verhogen en zo het naleefgedrag te bevorderen.

Droog brood in het Patronaat

Haarlem - De heren van Droog Brood spelen woensdag 17 maart om 20.30 uur het stuk *Scènes voor de mensen* in het Patronaat, aan de Oostvest. Zij richten zich voornamelijk op 'de goede scène' en 'de betere grap'. Reserveren: tel. 023 5121212.

Miniatuurtreinen en modelauto's

Haarlem - In de Spaarnehal is zondag 14 maart van 10.00 tot 15.00 uur een grote miniatuurtrein- en modelauto-beurs. Mensen die hun modellen willen verkopen kunnen een tafel reserveren bij organisator Leo Hendriksen, tel. 0299 640354. De Spaarnehal is te vinden aan Fie Carlsenplein 1, bij winkelcentrum Schalkwijk.

Haarlems Dagblad 12-02-2004

Grote controle op milieu en veiligheid bedrijven

HAARLEMMEER - De gemeente Haarlemmermeer controleert tot eind volgende maand ongeveer honderd risicovolle bedrijven in de polder om te zien of zij zich aan de milieuregels en veiligheidsvoorschriften houden. Inspecteurs van de gemeente zijn daar deze week mee begonnen. Volgens de gemeente zijn be-

doel risicovol als zij bijvoorbeeld grote hoeveelheden of bepaalde soorten gevaarlijke stoffen opgeslagen hebben. De gemeente denkt hierbij bijvoorbeeld aan LPG-stations en bedrijven met grote voorraden bestrijdingsmiddelen. Als deze bedrijven de regels overtreden, zullen de inspecteurs ingrijpen. Verder geeft de gemeente voor-

lichting om te zorgen dat de bedrijven de milieuregels beter begrijpen en zich daardoor beter aan de regels zullen houden. Na de rampen in Volendam en Eindhoven zijn gemeenten veel meer gaan optrekken of burgers en bedrijven zich aan de regels houden. Haarlemmermeer heeft bepaalde prioriteiten gesteld bij de controles. Een van die prioriteiten ligt op het gebied van voor het milieu risicovolle bedrijven. Gemeente-woordvoerder Marianne de Groot: „Vroeger controleerde je

als gemeente het hele jaar door op van alles, nu hebben we een andere methode. We controleren vooral op de zaken die we in de praktijk veel verkeerd zien gaan. Met die manier van werken loopt Haarlemmermeer voorop in Nederland." Eind vorig jaar hield Haarlemmermeer ook al een grote, steekproefsgewijze controleactie in woningen in de gemeente om te zien of bouw- en veiligheidsregels niet overtreden worden.

bedrijf waar opslag plaatsvindt van gevaarlijke stoffen. In geval van overtredingen krijgen bedrijven te maken met handhavend optreden van de gemeente. Zij zal dan toezien op een tijdige en adequate uitvoering van maatregelen om de veiligheid te bevorderen en de milieubelasting te beperken.

Naast een gerichte handhavingsinzet blijft de gemeente ook periodiek en steekproefsgewijs controleren of alle bedrijven zich aan de wet Milieubeheer houden. Ook probeert de gemeente bedrijven meer kennis over de milieuregels bij te brengen.

Milieu-inspecteurs in actie

Controles gestart bij risicovolle bedrijven

HAARLEMMEER - De gemeente is vorige week gestart met controles bij zo'n honderd risicovolle bedrijven. Milieu-inspecteurs van de gemeente leggen tot eind volgende maand bezoeken af bij deze bedrijven, waarbij wordt gekeken of ze zich aan de voorschriften houden uit vergunningen en besluiten.

Bedrijven zijn onder meer verantwoordelijk voor het naleven van milieuregels zoals die zijn vastgelegd in de wet Milieubeheer. In vergunningen en besluiten staat aan welke regels ze precies moeten voldoen. De gemeente speelt daarbij een ondersteunende rol. Zij controleert of bedrijven zich aan de regels houden en wijst hen op hun verantwoorde-

lijkheid. Voorkomen van milieu-problemen en bevorderen van de veiligheid staan daarbij voorop.

Op basis van een inventarisatie van de naleving van de milieuregels door bedrijven en de specifieke voorschriften die door bedrijven worden overtreden, heeft de gemeenteraad prioriteiten vastgesteld voor de inzet van de handhavingsca-

paciteit. Meer nadruk wordt gelegd op fysieke veiligheid, milieuschade en de kans op calamiteiten.

Naast het naleefgedrag is de soort overtredingen bepalend voor het handhavingsbeleid van de gemeente. Daarom wordt per branche bekeken welke aanpak het meest succesvol is.

In de praktijk betekent dit onder meer dat milieu-inspecteurs van de gemeente tot eind maart controleren bij zo'n honderd risicovolle bedrijven of zij zorgvuldig omgaan met hun verantwoordelijkheid. Een risicovol bedrijf is bijvoorbeeld een

Noorddorps Courant 19 feb '04

Informatieteam Schiphol naar Haarlemmermeer

Vanaf juni 2003 tot en met het eerste kwartaal van 2004 bezoekt een informatieteam van de luchthaven Schiphol Nieuw-Vennep en Zwanenburg.

Nieuw-Vennep

Datum: zaterdag 21 februari 2004

Tijdstip: 10.30 uur - 12.30 uur

Locatie: Op parkeerplaats aan de Schoolstraat, hoek Hoofdweg-westzijde (tegenover perceel 483 van de Vennepweg)

Zwanenburg

Datum: zaterdag 21 februari 2004

Tijdstip: 13.30 uur - 15.30 uur

Locatie: Op het pleintje (naabij de ingang van het politiebureau) aan de Dennenlaan

Als omwonende wordt u in de gelegenheid gesteld om vragen over de ingebruikname van het nieuwe banenstelsel rechtstreeks aan medewerkers van Amsterdam Airport Schiphol of Luchtverkeersleiding Nederland te stellen. U kunt daarbij onder meer ook kaarten met aan- en uitvliegroutes en informatie over het baangebruik verkrijgen. Meer informatie kunt u vinden op www.schiphol.nl/polderbaan



Wateroverlast Piratenwijk aangepakt

Dienst Openbare Werken van gemeente Haarlemmermeer is gestart met het treffen van tijdelijke maatregelen om de grondwateroverlast in de Piratenwijk in Hoofddorp te beperken. De bewoners in de wijk krijgen een ondervatpomp waarmee het grondwater in de kruipruimte wordt weggepompt. In twee weken tijd wordt de gehele wijk van deze pompen voorzien.

Uit een inventarisatie in de wijk blijkt, dat een groot deel van de woningen aan de Boekenlaan, Piratenweg, Vikinghof en Vrijbuitenhof al geruime tijd last heeft van water in de kruipruimte. De oorzaak van de grondwateroverlast is nog niet bekend. Het Waterschap Groot-Haarlemmermeer, de Provincie Noord-Holland en de gemeente Haarlemmermeer stellen op dit moment een onderzoek in. De resultaten daarvan worden naar verwachting eind februari bekend.



gemeentelijke mededelingen

2

Gemeentelijke mededelingen en verkeersinformatie

Handhavingsactie



Benzinepompen behoren tot de sector 'risicovolle bedrijven'

De gemeente Haarlemmermeer is gestart met een grote handhavingsactie bij risicovolle bedrijven. Tot eind maart worden deze bedrijven bezocht door milieu-inspecteurs van de gemeente. De gemeente controleert of zij zorgvuldig omgaan met hun verantwoordelijkheid en of zij aan de voorschriften voldoen. In milieuvergunningen en/of besluiten is bepaald aan welke milieuregels bedrijven moeten voldoen.

Hoe beter bedrijven in de polder de milieuregels naleven, des te kleiner de belasting van de omgeving en des te groter de veiligheid in Haarlemmermeer. 'We hebben de prioriteiten voor de handhaving vastgesteld op basis van een inventarisatie uit 2002 van het naleefgedrag van bedrijven in Haarlemmermeer', vertelt afdelingshoofd milieuhandhaving Eric van der Velden. 'Toen hebben we onder meer gemeten in hoeverre bedrijven zich aan alle

milieuregels houden. Gecombineerd met de ernst van de overtreding leverde dat een prioriteitenlijst op voor de handhaving. Samengevat zijn het naleefgedrag, de soort overtreding en omgevingsfactoren hierbij van belang. Per branche wordt bekeken welke handhavingsaanpak het meest succesvol is.' Uit de eerste inventarisatie van 'het naleefgedrag van de wet milieubeheer onder risicovolle bedrijven' bleek het merendeel zich aan alle regels van de wet milieubeheer te houden, maar het kan nog beter.

Risicovolle bedrijven

In de praktijk betekent dit onder meer dat milieu-inspecteurs van de gemeente tot eind maart controleren bij risicovolle bedrijven of zij zorgvuldig omgaan met hun verantwoordelijkheid. Een risicovol bedrijf is bijvoorbeeld een bedrijf waar opslag plaatsvindt van gevaarlijke stoffen. Bij een overtreding wordt direct het handa-

vingstraject gestart. 'Wij wijzen de bedrijven erop dat het hun verantwoordelijkheid is om de regels na te leven', vertelt Van der Velden. 'Eventuele gebreken moeten bedrijven binnen een gestelde termijn herstellen. Gebeurt dat niet, dan legt de gemeente een dwangsom op. Wij hanteren deze aanpak sinds 2002 en het werkt goed. Overigens bieden wij ook andere ondersteuning: bedrijven kunnen bij ons een gratis logboek krijgen, waarmee zij hun administratieve verplichtingen gemakkelijker kunnen bijhouden.'

Behalve een gerichte handhaving blijft de gemeente ook periodiek en steekproefsgewijs controleren of bedrijven aan de milieuregels voldoen. Ook probeert de gemeente via een gerichte inzet van communicatie de nodige kennis van de regels bij alle bedrijven te verhogen en zo het naleefgedrag te bevorderen.

Vergaderingen Raad en Raadscommissies

Raadscommissies

- De commissie Algemene Bestuurszaken vergadert op maandag 22 maart om 18.30 uur.
- De commissie Wonen & Werken vergadert op donderdag 25 maart om 18.30 uur.
- De commissie Ruimte & Economie vergadert op maandag 29 maart om 18.30 uur.

- De commissie Samenleving & Welzijn vergadert op donderdag 1 april om 18.30 uur.

Gemeenteraad

- De gemeenteraad vergadert op donderdag 11 maart om 14.00 uur.

Alle vergaderingen vinden plaats in de Raadzaal, tenzij anders vermeld. Het kan voorkomen dat een vergadering op het laatste moment vervalt of wordt verplaatst. Wilt u een vergadering bezoeken en voorkomen dat u voor niets komt, bel dan de Raadsgriffie: 023 - 567 68 19.



Inrichtingsnummer bedrijf/ instelling:

Inspecteur MHH:

Datum handhavingbezoek:

Naam bedrijf/ instelling:

Adres:

Postcode/ plaats:

Contactpersoon*: de heer/ mevrouw**

1. De gemeente heeft uw bedrijf een brief verzonden met daarin opgenomen de aankondiging van dit handhavingbezoek en enige informatie om deze controle voorspoedig te laten verlopen en eventuele overtredingen zoveel mogelijk te beperken. Heeft u deze brief ontvangen en gelezen?

☐ Niet ontvangen; de brief is waarschijnlijk elders in mijn bedrijf verzeild geraakt.
Naar alle waarschijnlijkheid is de brief terecht gekomen bij.....

☐ Niet gelezen

☐ Ja

2. Heeft u naar aanleiding van deze brief ter voorbereiding op dit handhavingbezoek actie ondernomen?

☐ Nee → Waarom niet?

.....
.....

☐ Ja →

☐ m.b.t. documentbeheer (opzoeken en/ of gereedhouden van gegevens)
☐ incl. aanvraag Milieulogboek

☐ m.b.t. opslag gevaarlijke of K3-stoffen (controle: volgens de regels zoals
vastgelegd in vergunning en/ of de AmvB?)

☐ m.b.t. gasflessen (controle: keuringstermijn/ beschermd tegen omvallen?)

☐ m.b.t. melding van veranderingen (controle: veranderingen binnen bedrijf/ inrichting?
Indien van toepassing indienen van melding?)

☐ m.b.t. brandblussers (controle: voldoende brandblussers aanwezig? Keuring in orde?)

☐ anders, nl.

.....
.....
.....

* De contactpersoon is degene die het handhavingbezoek begeleidt.
** Doorhalen wat niet van toepassing is.

3. Heeft u het als prettig ervaren vooraf te worden geïnformeerd over dit handhavingbezoek?

- ☐ Ja → ☐ de aankondiging vooraf
☐ de aankondiging vooraf en aanvullende informatie
☐ Nee

.....

.....

.....

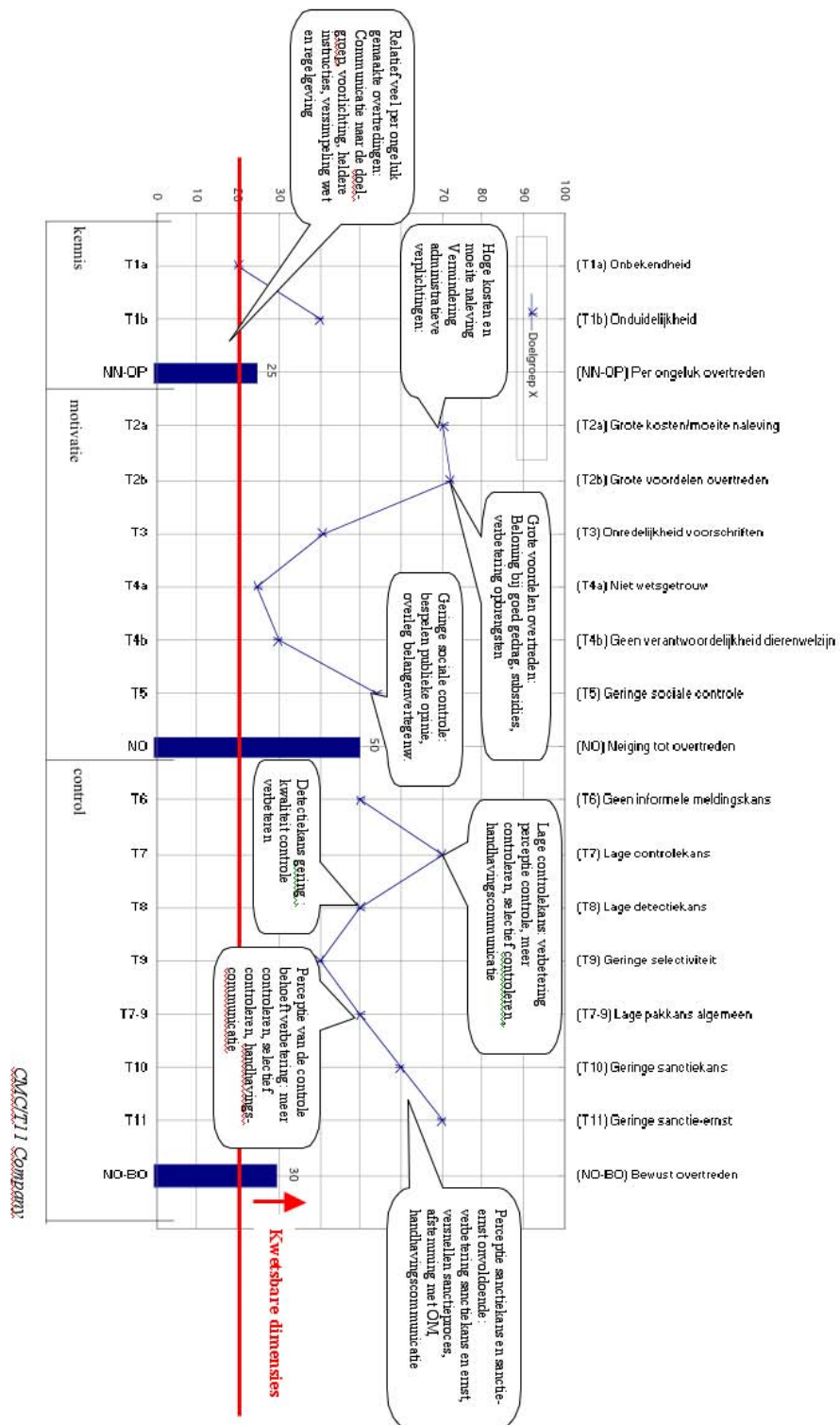
4. Dit waren al mijn vragen, heeft u zelf misschien nog vragen of opmerkingen?

.....

.....

.....

3 Voorbeeld uitgewerkt T11-profiel



4 Projectgroep (samenstelling)

Project handhavingscommunicatie

Om de mogelijkheden van het instrument handhavingscommunicatie inzichtelijk te maken en voor het grote aantal handhavingsorganisaties in Noord-Holland te ontsluiten, heeft de heer D. Hubbeling namens de stuurgroep PMOH-B opdracht gegeven tot de uitvoering van het project handhavingscommunicatie. Het doel van het project is de ontwikkeling van een handboek handhavingscommunicatie dat door alle handhavingspartners in de provincie Noord-Holland kan worden gebruikt bij handhavingsprojecten en de presentatie van handhavingsinformatie, ter verbetering van het naleefgedrag van de doelgroep.



De projectgroep handhavingscommunicatie bestaat uit:

- Peter Toonen, voorzitter, Hoofd afdeling Emissies, Dienst Waterbeheer en Riolering, hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht.
- Debby de Rijk, accountmanager communicatie naleefgedrag, gemeente Haarlemmermeer.
- Samantha Schiretz Lindström, beleidsondersteunend medewerker, Provincie Noord-Holland.
- Roland Sluijter, senior communicatieadviseur, Dienst Waterbeheer en Riolering, hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht.
- Marcel van der Weijden, coördinator milieu, gemeente Purmerend.
- Trudy de Wit, communicatieadviseur, Gewest Kop van Noord-Holland in samenwerking met Dick Ruimschotel, CMC/T11 company.